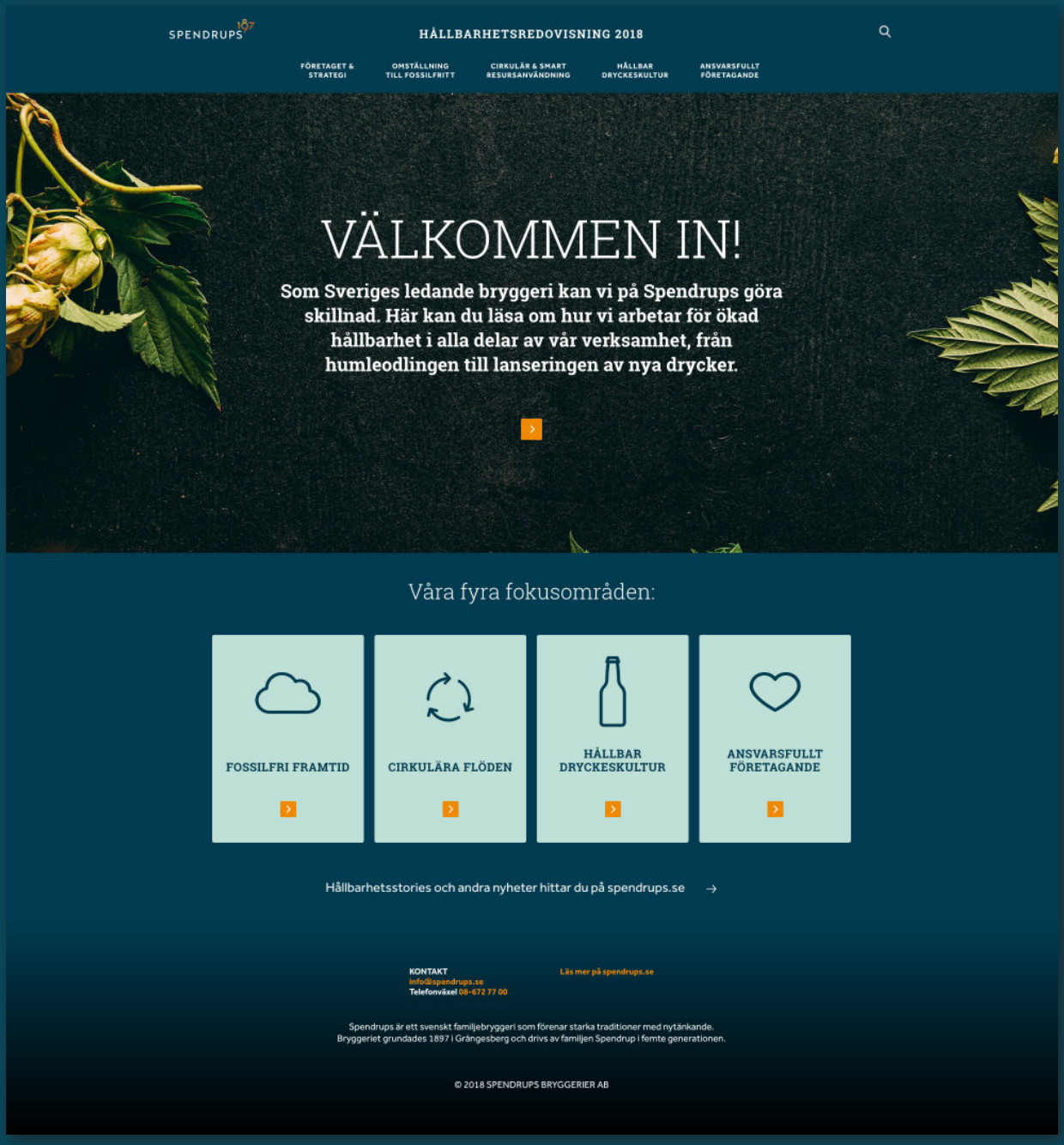
Spendrups Hållbarhetsredovisning 2018

Onlineredovisning

Spendrups hållbarhetsredovisning 2018 är helt digital och finns alltså inte i tryckt version. Detta dokument är en utskriftsanpassad pdf som har genererats från den digitala redovisningen. Det innebär bland annat att den omfattar länkar (text i orange färg) och texter som underlättar navigering på sajten.

Originalredovisningen hittar du på hallbarhetsredovisning.spendrups.se

Kontakt

ANNA LIDSTRÖM
hållbarhetschef Spendrups
Telefon växel 08-672 77 00

SISKO NAUTSCH-RÖNNMARK
koncernansvarig kvalitets- och miljöchef Spendrups
Telefon växel 08-672 77 00

BESÖKSADRESS:
Vårby Allé 39 , 143 30 Vårby

POSTADRESS:
Spendrups Bryggeri AB,
Box 3006, 143 03 Vårby
www.spendrups.se

Spendrups Bryggeriaktiebolag AB
556079-6871

Innehåll

Företag & strategi 4

VD-ORD 5
Om spendrups 7
Hållbarhets- och miljöorganisation 11
Hållbarhetsstrategi 14
Klimatarbete genom generationsfonden 22
Marknadsutveckling 23
Om redovisningen – vi firar 10 år! 24

Omställning till fossilfritt 27

Produktion 28
Transport 33

Cirkulär och smart resursanvändning 39

Vatten 40
Svinn 43
Kemikalier 45
Förpackningar 46
Energi- och materialbalans 49

Hållbar dryckeskultur 54

Livsmedelssäkerhet och kvalitet 55
Hälsa och innovation 58
Ekologiska produktioner 61
Alkohol och ansvar 65

Ansvarsfullt företagande 68

Medarbetare 69
Etik och antikorruption 81
Våra leverantörer 83
Samhällsengagemang och partnerskap 89

GRI-index 94

ÅRL-index 105

Bestyrkanderapport 106

Företaget & strategi

Med över 1000 medarbetare runtom i Sverige fortsätter vi på Spendrups att verka för dryckesupplevelser i världsklass.

VD-ORD

Välkommen in!

Denna till synes enkla hälsningsfras är vad vi på Spendrups har valt som vårt löfte till alla vi möter. Det är ett löfte till våra kunder, närboende och partners om öppenhet, transparens och tillgänglighet. Vår affär bygger till stor del på goda långsiktiga relationer med kunder och omvärlden och den tillgången ska vi förvalta. Men Välkommen in! är också en tydlig ledstjärna för oss själva: Det handlar om att vara nyfikna på nya människor, andras idéer och olika perspektiv. Det handlar om att dela med oss av våra kunskaper och erfarenheter mellan avdelningar och funktioner. För oss på Spendrups har mångfald och kraften i människors olikheter alltid varit en viktig del av vår framgång som företag och arbetsgivare.

Vi gör skillnad – på riktigt

Under 2018 sattes vårt löfte och våra värderingar på prov. Extremismens framfart i Ludvika inför valet fick nationell uppmärksamhet och blev startskottet för en kraftfull lokal samling kring allas lika värde och tolerans. Gensvaret internt var också starkt och visade tydligt vad Välkommen in! betyder för våra medarbetare. Jag känner en stor stolthet över det interna engagemanget och stor glädje över att vi i vintras tilldelades Mångfaldspriset av Styrelseakademin i Dalarna för vårt arbete. Priset är inget bevis för att vi är framme, utan snarare ett kvitto på att vi är på rätt spår och att vi gör skillnad – på riktigt. Vårt fleråriga projekt Loka Heroes verkar för inkludering genom basket. Med 14 eldsjälar utspridda över Sverige har Loka Heroes verkligen åstadkommit skillnad på riktigt. Runt 1 200 barn och ungdomar har kommit i rörelse i Loka Heroes-projekten vilket är ett fantastiskt resultat. Och vi kommer inte att släppa taget om detta utan fortsätta driva på.

Rekordsommar på flera plan

2018 var på många plan ett rekordår. Rekordbra och rekordtufft. Den rekordheta sommaren var en prövning för hela vår verksamhet. Efterfrågan var mycket hög redan från maj och hela kedjan från inköp

och produktion till kundservice och distribution hade fullt upp för att hålla jämna steg med svenskarnas törst. En brist på kolsyra i hela Europa mitt i sommaren gjorde produktionsläget än mer utmanande. Men tack vare våra medarbetares handlingskraft och engagemang lyckades vi inte bara ta oss igenom tre månaders extrem hetta, utan till och med leverera över förväntan!

På tal om engagemang så har responsen på vår nyhet Trocadero Zero i sociala medier och i butik varit överväldigande. Det är ett exempel på hur efterfrågan på produkter med mindre eller helt utan socker har vuxit de senaste åren. Precis som utvecklingen på alkoholfritt öl och alkoholfri cider, som fortsätter att öka i raketfart.

Vikten av våra värderingar

Våra värderingar Äkthet och Stolthet har varit ledstjärnor för vårt mångåriga arbete med att brygga ekologiskt på riktigt. Produkter som är helt igenom ekologiska – utan dispenser, tillsatser eller genvägar – har krävt mycket av våra bryggare och framför allt våra inköpare. Men genom fast övertygelse, ett nära samarbete med våra ekologiska malt- och humlebönder och givetvis kunder som efterfrågar våra produkter kan vi idag stoltsera med att vi är världens största producent av ekologiskt öl.

Avslutningsvis visade också den varma sommaren vad klimatförändringarna kan komma att innebära i praktiken. Vår verksamhet är beroende av jordbruksprodukter och vädrets makter. Vi jobbar därför med fast övertygelse vidare med vårt eget klimatarbete, genom att fasa ut fossila bränslen i vår produktion och våra transporter, för att nå vårt mål om att bli en fossilfri verksamhet år 2025. Och tills vi når dit så börjar vi, med start för helåret 2018, att klimatkompensera för utsläppen i vår egen verksamhet.

Välkommen in att följa med på vår hållbarhetsresa!

Verksamhetsområden och affärsmodell

Spendrups verksamhet består i huvudsak av tillverkning och försäljning av öl, vatten, läsk, cider och vin. Våra viktigaste varumärken är Mariestads, Norrlands Guld och Loka.

Andra starka varumärken i Spendrups portfölj är Briska, Trocadero och Melleruds. Vi licenstillverkar och säljer även Heineken och Schweppes för den svenska marknaden. Spendrups har också en betydande import av öl från andra länder.

Spendrups har fyra operativa dotterbolag. Hellefors Bryggeri AB inriktar sin verksamhet på dagligvaruhandelns egna märkesvaror (EMV), medan Gotlands Bryggeri AB främst utvecklar hantverksbrygder av olika slag. Bryggeritransport i Bergslagen AB, BIBAB, erbjuder distributionstjänster. I Spring Wine & Spirits AB bedrivs en omfattande importverksamhet av vin och sprit. Bolaget representerar vinproducenter som exempelvis McPherson i Australien, Gallo i Kalifornien, Cono Sur i Chile och El Coto i Spanien.

Spendrups huvudsakliga försäljningskanaler är dagligvaruhandeln, Systembolaget, restaurangmarknaden och servicehandeln. Dessutom säljer vi våra drycker i gränshandeln och exporterar till bland annat Storbritannien.

Spendrups moderbolag äger fastigheterna i Loka Brunn och kontrollerar därigenom källorna till Lokavattnet.

Spendrups har drygt 1 000 medarbetare som arbetar i Grängesberg, Hällefors, Vårby, Visby och runt omkring i landet.

Ägarförhållanden

Spendrups Bryggeri AB ett dotterbolag till Loka Holding AB (556789-7094) med säte i Vårby. Loka Holding AB upprättar koncernredovisning i vilken Spendrups Bryggeri AB ingår. Loka Holding AB ägs i sin tur till 99,96 procent av Jens Spendrup och Ulf Spendrup och resterande del ägs av Spendrup Invest AB.

Hållbarhet skapar värde

Hållbarhet är en av grundpelarna i Spendrups strategi. Här ingår såväl den egna verksamheten som produkternas påverkan på människor, miljö och samhället. Spendrups ser en ökad betydelse av ett hållbarhetsarbete som ger resultat. Det är också ett sätt att skapa långsiktig konkurrenskraft. Hållbarhet ökar vår attraktionskraft gentemot våra kunder och konsumenter samt mot medarbetare och framtida medarbetare.

Koncernöversikt fem år (MSEK)

En grundförutsättning för att kunna ha ett långsiktigt perspektiv på verksamheten, och för att kunna bidra till en hållbar utveckling av samhället, är att vara ett finansiellt stabilt företag.

	2018	2017	2016	2015	2014
Intäkter före avdrag för dryckesskatt	5 460	4 997	4 866	4 676	4 426
Intäkter	3 821	3 485	3 426	3 322	3 264
Rörelseresultat	308	259	146	259	257
EBITDA	560	489	373	474	448
Balansomslutning	3 307	3 510	3 010	3 166	2 982
Soliditet	43%	40 %	44 %	39 %	35 %
Medelantal anställda	1 043	1 014	879	890	893

Fördelat ekonomiskt värde

	2018(%)
Rörelsekostnader (varukostnader)	32
Betalning till offentliga sektorn	30
Rörelsekostnader (övrigt)	19
Löner och ersättningar till anställda	13
Rörelsekostnader (transporter)	3
Behållet ekonomiskt värde	3
Betalningar till finansiärer	0

Affärsetisk kod

För Spendrups handlar hållbarhet om att uppträda ansvarsfullt på marknaden, att säkerställa goda arbetsförhållanden där medarbetare trivs och utvecklas, att utgöra en positiv kraft i lokalsamhället samt att bidra till en social och ekologisk hållbar framtid. Vår affärsetiska kod lägger en grund för det arbetet.

Andra starka varumärken i Spendrups portfölj är Briska, Trocadero och Melleruds. Vi licenstillverkar och Spendrups arbete för hållbar utveckling baserar sig på FN Global Compacts och OECD:s principer för företags agerande gällande konsument- och allmänintresse, arbetsrätt, miljöpraxis, antikorruption och mänskliga rättigheter. Spendrups affärsetiska kod utgör den grundläggande plattformen för vårt ansvarstagande inom dessa områden. Det är ett viktigt dokument som ger oss förutsättningar att agera ansvarsfullt i den löpande affärsverksamheten. Dessutom utgör den grunden för en kultur där varje medarbetare bidrar till att nå Spendrups vision.

Koden beskriver de affärsetiska riktlinjer som vi arbetar efter och de höga krav som vi ställer både på oss själva och på dem vi arbetar med. Den är uppdelad i olika avsnitt och tar bland annat upp hur vi ser på sunda affärsprinciper, säkerhet och trygghet på arbetsplatsen, lika rättigheter och möjligheter, ansvarsfull marknadsföring, mångfald och inkludering samt ett ansvar för en sund dryckeskultur.

Levande dokument

Det är viktigt för oss att vår affärsetiska kod är ett levande och aktuellt dokument. Under 2018 har vi därför uppdaterat och förtydligat delar av koden. Vi har exempelvis lagt in praktiska riktlinjer kring vad vi förväntar oss av våra medarbetare på alla områden som koden täcker. Både koncernledningen och styrelsen i Spendrups Bryggeri antog den nya koden under hösten 2018.

Under året har alla chefer på Spendrups fått delta i en introduktionsutbildning till den nya affärsetiska koden. Även andra grupper fick riktad utbildning i koden. För nyanställda är utbildning i den affärsetiska koden en obligatorisk del av introduktionsprogrammet och utbildningen finns tillgänglig för alla medarbetare på vårt intranät.

Vår värdekedja

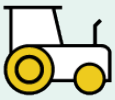
I vårt hållbarhetsarbete arbetar vi med att minska påverkan i vår egen verksamhet. Vi är också beroende av andra aktörer i värdekedjan för att lyckas.

Vi utövar inflytande såväl bakåt som framåt i vår värdekedja. I den här bilden som illustrerar Spendrups bryggeriverksamhet kan du ta del av några exempel på hur vi arbetar med detta.

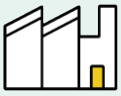
1. Primärproduktion

- Jordbruk med respekt för ekosystemtjänster
- Resurssmart användning av vatten, energi och näringsämnen
- Tillgång till råvaror
- Spårbarhet
- Arbetsförhållanden

2. Förädling

- Effektiv resursanvändning
- Transporter
- Produktkvalitet och livsmedelssäkerhet
- Arbetsförhållanden

3. Spendrups Bryggeri

- Optimera vår resursanvändning
- Minimera användningen av fossila bränslen i produktion och transporter
- Lönsamhet
- Produktkvalitet och livsmedelssäkerhet
- Arbetsförhållanden
- Kompetens och etik
- Lika rättigheter och möjligheter
- Samhällsengagemang

4. Kund

- Produktutbud
- Transporter
- Kundnöjdhet
- Transparent och etiskt agerande

5. Konsument

- Attraktiva och säkra produkter
- Sortiment
- Förpackningsåtervinning
- Konsumentnöjdhet
- Sund alkoholkultur
- Konsumenthälsa

HÅLLBARHETS- OCH MILJÖORGANISATION

Hållbarhet genom hela organisationen

För att Spendrups hållbarhetsarbete ska få så stor effekt som möjligt bör det genomsyra hela organisationen. Ansvaret för vårt hållbarhetsarbete är därför fördelat inom koncernen. De enskilda affärsenheterna och dotterbolagen ska säkerställa att miljö- och hållbarhetsstrategierna följs och tillämpas i processer och beslutssituationer. Affärsenheterna och dotterbolagen får stöd och utbildning från den centrala hållbarhetsfunktionen, som leder arbetet på koncernnivå. Detta sker i nära samarbete med koncernstaberna och affärsområdescheferna för varuförsörjning, marknadsföring och försäljning.

Grunden för Spendrups hållbarhetsarbete är våra värderingar. Värderingarna sammanfattas i vår affärsetiska kod, som beskriver våra ställningstaganden kring hur Spendrups ska agera på marknaden och i samhället samt vårt förhållningssätt till miljö och arbetsmiljö. Den affärsetiska koden ska säkerställa att hållbarhetsperspektivet finns med i företagets hela verksamhet. Koden är en del av introduktionsutbildningen som samtliga medarbetare genomgår. Dessutom görs riktade utbildningar för koden.

Spendrups arbete med livsmedelssäkerhet styrs av FSSC 22000. Vårt systematiska arbetsmiljöarbete baseras på Arbetsmiljöverkets föreskrifter och vårt miljöarbete styrs av ISO 14001. År 2017 kalibrerade vi vår organisation och våra processer för den nya standarden 14001:2015. I vår leverantörsbedömning tillämpar vi FN:s Global Compact och OECD:s principer för multinationella företag.

Styrning av hållbarhetsarbetet

Styrelse: Styrelsen har det övergripande ansvaret för hållbarhetsarbetet. Den får kontinuerlig rapportering om hållbarhetsarbetet och gör därefter en översyn av arbetets status och resultat. Från och med 2018 sker rapportering två gånger per år.

Verkställande direktör: Verkställande direktör driver igenom styrelsens beslut och ansvarar för resultatet.

Koncernstaber: Koncernstaberna för miljö och hållbarhet, kommunikation, HR, ekonomi, IT, strategisk planering och juridik leder arbetet på koncernnivå och stöttar de olika affärsenheterna och dotterbolagen.

Varuförsörjning: Affärsenheten driver hållbarhetsarbetet som rör inköp av råvaror, insatsvaror och tjänster, produktionseffektivitet och transporter. Här sker merparten av miljöarbetet i organisationen.

Marknadsföring: Affärsenheten driver hållbarhetsarbetet som rör konsument- och kundnöjdhet samt ansvarsfull marknadsföring.

Försäljning: Affärsenheten driver hållbarhetsarbetet som rör ansvarsfullt marknadsagerande och kundnöjdhet.

Miljöledning

Miljöarbetet är en viktig del av Spendrups hållbarhetsarbete. Genom att vara certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001 säkerställer vi ett systematiskt angreppsätt för att hantera miljöfrågor. Att vi uppnår miljömålen säkerställs bland annat genom revisioner av extern part samt av interna revisioner.

Spendrups miljöpolicy anger ramarna för koncernens miljöarbete och innehåller företagets grundläggande prioriteringar och riktlinjer. Den ses över en gång per år och vid behov när större förändringar görs. Vår miljömanual utgör stommen i miljöledningssystemet och är koncernens verktyg i arbetet med att omsätta miljöpolicyn i praktisk handling. Manualen ger vägledning om hur vi ska mäta och utvärdera miljöpåverkan, fastställa betydande miljöaspekter utifrån ett livscykelperspektiv, genomföra risk-, omvärlds- och intressentanalyser, kartlägga interna och externa förhållanden samt fastställa mål, handlingsplaner och rutiner för uppföljning, rapportering och ständiga förbättringar.

Styrning och samordning av Spendrups miljöarbete kanaliseras genom nedanstående grupper:

Spendrups koncernledning ansvarar för Spendrups övergripande miljöstrategi, för miljöledningssystemets lämplighet och användning samt för att underhåll och utveckling av systemet genomförs. Direktionen ansvarar även för att sätta och följa upp övergripande miljöstrategier och fokusområden som föreslås av Spendrups miljöstyrgrupp. Rapportering sker två gånger per år.

Spendrups miljöstyrgrupp är ett forum med representanter från ledande befattningar inom produktion, supply chain, inköp, HR samt miljö och hållbarhet. Härifrån samordnas och styrs aktiviteter, rutiner och förbättringsåtgärder av generell karaktär eller som berör samverkan/gränssnitt för hela koncernen. I forumet kopplas det operativa miljöarbetet samman med övergripande ledning och styrning.

Lokala miljögrupper för produktion och supply chain stödjer och samordnar arbetet. Bland annat hanterar och följer grupperna upp efterlevnad av miljötillstånd och miljölagstiftning. De driver också frågor som syftar till att nå driftplatsens miljömål och ISO-standardens krav.

Fyra områden i fokus

Spendrups har funnits i över 100 år, och vi vill tillverka goda drycker i minst 100 år till. Hållbarhet är ett av våra viktigaste verktyg för att nå dit och fortsätta vara ett bryggeri i världsklass.

I Spendrups hållbarhetsstrategi har vi definierat fyra fokusområden för vårt hållbarhetsarbete:

Omställning till fossilfritt

Vi strävar efter att minimera vår klimatpåverkan genom att fasa ut fossila bränslen, öka vår energieffektivitet samt öka vår självförsörjningsgrad på energi. Vi har redan tagit viktiga steg genom att använda 100 procent förnyelsebar el, investera i unik teknik för biobränsle samt tanka 93 procent fossilfritt i våra egna transporter. Vårt övergripande mål är att ha en fossilfri verksamhet år 2025.

Cirkulär och smart resursanvändning

På Spendrups vill vi optimera vår resursanvändning vad gäller insatsmaterial och vatten – och samtidigt motverka svinn. Vi ska minska påverkan från våra förpackningar och råvaror genom att minimera resursförbrukningen i hela kedjan, samt verka för ökad återvinningsgrad av våra förpackningar. De senaste åren har vi genomfört viktiga insatser för att minska vår avloppsbelastning i vår biogasanläggning. Vi har också nått ett viktigt delmål genom att använda 50 procent återvunnen plast i våra PET-flaskor.

Hållbar dryckeskultur

Spendrups ska arbeta aktivt för att bidra till en måttfull alkohol- och sockerkonsumtion. Det är vårt ansvar att garantera kvalitativa och säkra produkter, och vi strävar efter att i så hög utsträckning som möjligt arbeta med naturliga ingredienser. I dag erbjuder vi ett omfattande sortiment av alkoholfria alternativ inom öl och cider, och vi driver flera initiativ för att främja en sund alkoholkultur. Vi erbjuder sockersnåla eller sockerfria alternativ genom Loka Crush och Trocadero Zero, och vi har även ett stort utbud av ekologiska drycker.

Ansvarsfullt företagande

Spendrups ställer höga krav på våra leverantörer vad gäller mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljöansvar och antikorruption. Sunda affärsprinciper och etiskt uppförande ska genomsyra hela vår verksamhet. För våra medarbetare vill vi erbjuda en säker och stimulerande arbetsmiljö. Vi tror på värdet i mångfald och arbetar aktivt för att alla ska ha samma rättigheter och möjligheter. Spendrups har också ett stort samhällsengagemang, inte minst på de orter där vi är verksamma, och genom våra initiativ kan vi göra faktisk skillnad.

Genom att samverka med andra kan vi göra större skillnad. Därför har vi flera olika partnerskap med fokus på klimatfrågan, cirkulär resursanvändning och kunskapsdelning kring hållbarhetsfrågor.

Målsättningar

Våra viktigaste hållbarhetsfrågor är de frågor där vi har störst påverkan på miljö och samhälle och där våra viktigaste intressenter har höga förväntningar på oss.

Vi har delat in våra viktigaste frågor i basfrågor och strategiska frågor och de utgör grunden i vår hållbarhetsstrategi. Läs mer om det i vår väsentlighetsanalys.

Omställning till fossilfritt

Väsentliga frågor
• Koldioxidutsläpp (strategisk fråga)
• Energieffektivitet (basfråga)
Målsättningar
• Minimera utsläppen i vår produktion och våra transporter med målet att bli en fossilfri verksamhet 2025
• Öka vår självförsörjningsgrad på energi
• Minska klimatpåverkan i hela kedjan

Globala mål som arbetet stödjer

Hållbar energi för alla

7.2 – Till 2030 väsentligen öka andelen förnybar energi i den globala energimixen.

7.3 – Till 2030 fördubbla den globala förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.

Fortsättning: Globala mål som arbetet stödjer

Bekämpa klimatförändringen
13.3 – Förbättra utbildningen, medvetenheten och den mänskliga och institutionella kapaciteten vad gäller begränsning av klimatförändringarna, klimatanpassning, begränsning av klimatförändringarnas konsekvenser samt tidig varning.

Cirkulär och smart resursanvändning

Väsentliga frågor
• Vattenförbrukning (strategisk fråga)
• Förpackningar (strategisk fråga)
• Resurseffektivitet (basfråga)
• Kemikalieanvändning (basfråga)
Målsättningar
• Optimera resursförbrukningen vad gäller vatten, råvaror och förpackningar
• Minimera utsläpp av kemikalier
• Hög återvinningsgrad på våra förpackningar

Globala mål som arbetet stödjer

Globala mål som arbetet stödjer

6.3 – Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt.

6.4 – Till 2030 väsentligt effektivisera vattenanvändningen inom alla sektorer samt säkerställa hållbara uttag och en hållbar försörjning med sötvatten för att angripa vattenbristen och väsentligt minska det antal människor som lider av vattenbrist.

Hållbar konsumtion och produktion

12.2 – Senast 2030 uppnå en hållbar förvaltning och ett effektivt nyttjande av naturresurser.

12.3 – Till 2030 halvera det globala matsvinnet per person i butik- och konsumentledet, samt minska matsvinnet längs hela livsmedelskedjan, även förlusterna efter skörd.

12.5 – Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.

Hållbar dryckeskultur

Väsentliga frågor
• Ekologiska produkter (strategisk fråga)
• Konsumenthälsa (strategisk fråga)
• Livsmedelssäkerhet och kvalitet (basfråga)
• Ansvarsfull marknadsföring (basfråga)
Målsättningar
• Marknadsledare på ekologisk öl
• Brett utbud av goda alkoholfria alternativ samt produkter med lägre sockerhalt
• Noll skadade konsumenter

Globala mål som arbetet stödjer

Hälsa och välbefinnande
3.5 – Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk.

Skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer
15.5 – Vidta omedelbara och betydande åtgärder för att minska förstörelsen av naturliga livsmiljöer, hejda förlusten av biologisk mångfald och senast 2020 skydda och förebygga utrotning av hotade arter.

Ansvarsfullt företagande

Väsentliga frågor
• Lika rättigheter och möjligheter (strategisk fråga)
• Lokalt samhällsengagemang (strategisk fråga)
• Ansvar i värdekedjan (strategisk fråga)
• Etiskt uppförande (basfråga)
• Arbetsmiljöfrågor (basfråga)
• Främja personlig utveckling på arbetsplatsen (basfråga)
Målsättningar
• Lika rättigheter och möjligheter för alla som arbetar på Spendrups
• Göra skillnad i samhället inom mångfald och hälsa
• Rättvis och hållbar leverantörskedja

Globala mål som arbetet stödjer

Jämställdhet

5.1 – Avskaffa alla former av diskriminering av alla kvinnor och flickor överallt.

5.5 – Tillförsäkra kvinnor fullt och faktiskt deltagande och lika möjligheter till ledarskap på alla beslutsnivåer i det politiska, ekonomiska och offentliga livet.

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

8.5 – Senast 2030 uppnå full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete.

8.8 – Skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö för alla arbetstagare, inklusive arbetskraftsinvandrare, i synnerhet kvinnliga migranter, och alla människor i otrygga anställningar.

Genomförande och globalt partnerskap

17.16 – Stärka det globala partnerskapet för hållbar utveckling och komplettera det med partnerskap mellan flera parter som mobiliserar och utbyter kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser, för att bidra till att målen för hållbar utveckling nås i alla länder, i synnerhet utvecklingsländer.

Generationsfonden

Med vår långa historia som familjeföretag handlar hållbarhet på Spendrups om att arbeta för framtida generationer. För att säkerställa långsiktig konkurrenskraft behöver vi driva ett hållbarhetsarbete i framkant. Genom Generationsfonden kan vi verka för det.

2018 startade Spendrups Generationsfonden. Syftet med Generationsfonden är att snabbare minska våra utsläpp och accelerera vårt hållbarhetsarbete i stort. Till fonden avsätter vi medel för att kompensera för våra egna utsläpp och för att främja omställningen till en fossilfri verksamhet. Tillsammans med våra kunder och affärspartners vill vi också kunna driva innovation inom hållbarhetsområdet genom fonden.

Spendrups har satt som mål att vi ska vara fossilfria i den egna verksamheten till år 2025. Med start för helåret 2018 kommer vi att klimatkompensera för våra utsläpp tills att vi har nått det målet. Detta med resurser som vi har satt av i Generationsfonden.

Klimatinvesteringar i Thailand

Vi har valt att klimatkompensera våra utsläpp genom Bangna Starch Wastewater Treatment and Biogas Utilization Project, ett klimatprojekt som syftar till att tillvarata skadliga och illaluktande metanutsläpp från avloppsvatten. På stärkelseanläggningen i den thailändska Kalasinprovinsen omvandlas metanet till biogas som kan användas för energiproduktion. Utöver minskade växthusgasutsläpp har det lett till att luftkvaliteten i området dramatiskt har förbättrats. Dessutom har såväl tillfälliga som permanenta jobb skapats för att driva anläggningen.

Projektet i Thailand är registrerat under FN:s Clean Development Mechanism (CDM). CDM är ett initiativ under Kyotoavtalet som syftar till att låta industriländer som ska minska sina koldioxidutsläpp att investera i utsläppsminskande projekt i utvecklingsländer i stället för det egna landet. Vidare är projektet certifierat enligt Gold Standard, den främsta standarden för klimatkompensation som säkerställer att strikta kriterier uppfylls gällande klimatnytta samt andra miljömässiga och sociala aspekter.

Under den varma sommaren 2018 var Spendrups drycker populärare än någonsin. Ett segment med stark tillväxt var alkoholfri öl.

MARKNADSUTVECKLING

Törstig sommar

Till följd av den långa och varma sommaren hade den svenska dryckesmarknaden ett starkt 2018. Spendrups kunde samtidigt öka sina andelar.

2018 ökade dryckesmarknaden med 9 procent. Starkast tillväxt hade kolsyrat vatten som ökade med 15 procent, medan läsk och cider ökade med 10 procent och öl med 5 procent. Sockerfri läsk fortsätter öka, likaså funktionella drycker.

Spendrups stärkte sin ställning på marknaden och hade starka tillväxtsiffror på vatten, läsk och öl – ökningen låg på 18, 22 respektive 9 procent. Den starka tillväxten på läsk förklaras till stor del av Trocadero, ett varumärke som Spendrups förvärvade under 2017, och den sockerfria nyheten Trocadero Zero. Även Loka hade en stark sommar. I ölkategorin ser vi också effekter av hälsotrenden; alkoholfri öl ökade med 41 procent medan Spendrups ökade med 52 procent i segmentet. Ett annat segment med stark tillväxt för Spendrups är ekologiskt. Under 2018 ökade det ekologiska ölsortiment med 32 procent, cider och blanddrycker med 70 procent och vinsortimentet med 12 procent jämfört med föregående år.

Spendrups blev under 2018 största leverantör till Systembolaget. Mariestads Export och Norrlands Guld Export var Systembolagets två mest sålda öl under året. Även Briska slog rekord på Systembolaget och våra marknadsandelar på cider stärktes kraftigt under 2018, från 13 procent till 18 procent.

Om redovisningen

Denna hållbarhetsredovisning sammanfattar Spendrups hållbarhetsarbete under 2018 och är den tionde som redovisas enligt Global Reporting Initiative (GRI). Den utgör den lagstadgade hållbarhetsrapporten, enligt 6 kap ÅRL.

Enligt 6 kap ÅRL ska företag rapportera kring miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. I rapporten ska företaget beskriva dess affärsmodell, policydokument på områdena, resultatet av dessa policyer, väsentliga risker på områdena och hur dessa hanteras samt centrala resultatindikatorer som är relevanta för verksamheten.

Den här rapporten har förberetts i enlighet med GRI Standards 2016. Vissa så kallade "topic specific standards" har reviderats 2018, men Spendrups redovisar enligt 2016 års version, nivå Core. Den här redovisningen är reviderad av en oberoende auktoriserad revisor. Redovisningen sker årligen och den senaste rapporten utkom i maj 2018.

Denna redovisning omfattar all verksamhet inom moderbolaget samt dotterbolagen Spring Wine & Spirits, Hellefors Bryggeri AB och Bryggeritransport i Bergslagen AB. Försäljnings- och produktionsvolymer inkluderar även Gotlands Bryggeri, och de ekonomiska siffrorna omfattar hela koncernen. Redovisningen omfattar även påverkan från transporter och energianvändning i vårt närmaste leverantörsled. Däremot kan vi inte redovisa all påverkan i primärproduktionen och kundledet, eftersom vi inte kan garantera uppgifternas riktighet.

Väsentlighetsanalys

2017 reviderade och uppdaterade vi på Spendrups vår väsentlighetsanalys för hållbarhetsarbetet. Under 2018 har den justerats ytterligare för att tydliggöra den röda tråden mellan väsentliga frågor, fokusområden och målsättningar.

Väsentlighetsanalysen arbetades fram i en intern arbetsgrupp med experter inom relevanta områden, med vägledning av externa experter. Under ett antal workshops granskades hållbarhetsområdena utifrån internationella riktlinjer, branschspecifika frågor utifrån relevans för Spendrups intressenter, samt Spendrups påverkan på samhälle och miljö. Parallellt validerades de olika hållbarhetsområdena genom externa källor (se intressentdialog). Fyra fokusområden definierades och dessa utgör nu grunden i vår hållbarhetsstrategi.

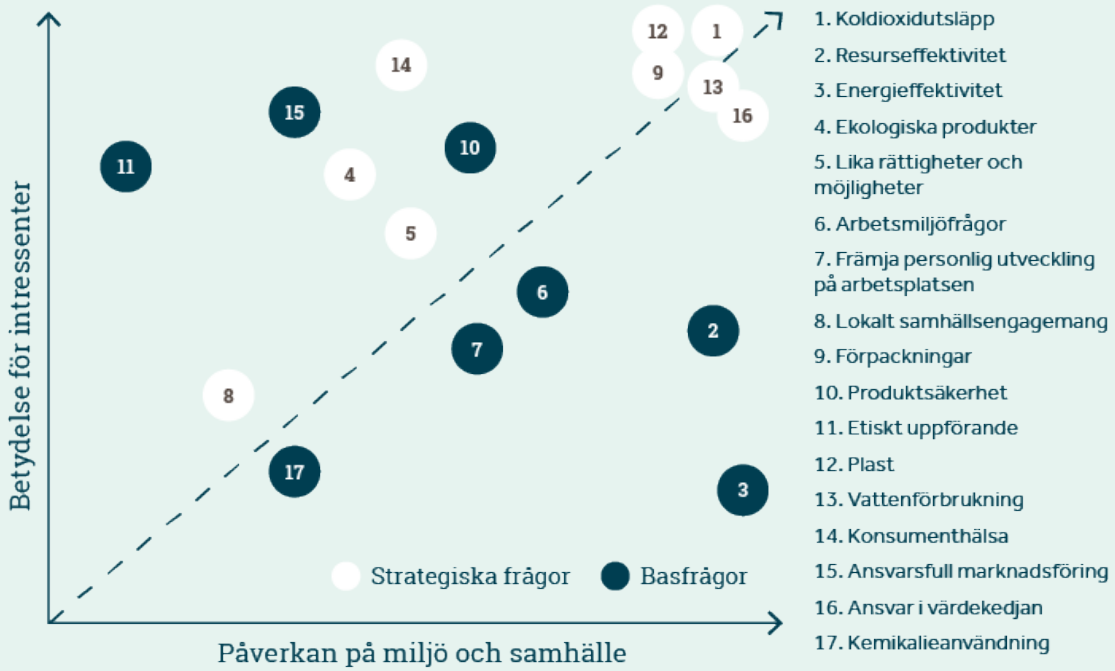
Under 2018 har vi validerat dessa områden i interna och externa forum samt genom kontinuerlig omvärldsbevakning. Enligt kommentarer från revisionen av vår hållbarhetsredovisning 2017 har vi också justerat väsentlighetsanalysen för att skapa en tydlighet mellan fokusområden, väsentliga frågor och målsättningar.

De väsentliga frågorna kartlades gentemot Spendrups fyra fokusområden: *Omställning till fossilfritt, Cirkulär och smart resursanvändning, Hållbar Dryckeskultur och Ansvarsfullt Företagande.* Målet var att:

- tydliggöra kopplingen mellan de väsentliga frågorna och de fyra fokusområdena.
- justera innehållet och benämningen av de väsentliga frågorna för att tydliggöra vilka sakfrågor och arbetsområden som omfattas av varje väsentlig fråga.
- Prioritera de väsentliga frågorna inbördes så att det framgår vilka frågor som är mest väsentliga.

Frågorna materialanvändning i förpackningar och vattenförbrukning låg tidigare under resurseffektivitet men har nu blivit egna frågor. Justeringen av dessa frågor gjordes med utgångspunkt i omvärldsbevakningen och intressentdialogen under 2018.

Spendrups väsentliga hållbarhetsfrågor

Alla hållbarhetsfrågor som finns med i matrisen ovan är väsentliga hållbarhetsfrågor för Spendrups. Det betyder att vi arbetar aktivt med dem och för en dialog med våra intressenter kring deras förväntningar på vårt arbete. Många av frågorna ovan har vi arbetat med länge och har redan kommit långt. Dessa frågor kallar vi för basfrågor (mörkblå). För vissa av frågorna vill vi göra en tydlig förflyttning. Dessa frågor kategoriserar vi som strategiska frågor (vit).

Intressentdialog

Spendrups intressenter är aktörer som påverkas av och påverkar vår verksamhet. Våra viktigaste intressenter är kunder och konsumenter, ägarfamiljen, leverantörer och samarbetspartners, våra medarbetare och samhället.

Löpande intressentdialoger är en självklar del i Spendrups arbete. Det är utifrån intressentdialogerna som vi kartlägger Spendrups mest väsentliga frågor, som i sin tur skapar ett underlag till väsentlighetsanalysen. Intressenternas förväntningar och krav är också tongivande i valet av Spendrups fokusområden.

Spendrups intressentdialoger sker bland annat i form av dialog med kunder, leverantörer och samarbetspartners samt genom medarbetarundersökningar och ägardirektiv. För att förstå kundernas och konsumenternas behov genomför vi kund- och konsumentundersökningar. I Sustainable Brand Index, som vi deltar i årligen, får vi insikter kring viktiga hållbarhetsfrågor gällande våra drycker, alkoholhaltiga såsom alkoholfria. 2018 deltog vi för första gången även i Sustainable Brand Index B2B, Business to Business, för att få en bild av våra kunders uppfattning kring vårt hållbarhetsarbete.

Vår säljorganisation har daglig kontakt med våra kunder och har i de dialogerna möjlighet att fånga upp kundernas förväntningar på vårt hållbarhetsarbete. Vi deltar också i forum tillsammans med våra kunder, exempelvis kundernas leverantörsträffar och andra möten där hållbarhetsfrågor diskuteras. Dessutom svarar Spendrups på leverantörsutvärderingar från våra kunder.

Spendrups har löpande kontakt med media och samhälle, på lokal och nationell nivå, kring frågor som är relevanta för oss. Vi har även daglig omvärldsbevakning. Vi följer forskning och utveckling inom miljö- och klimatfrågor.

I och med samarbetet med masterutbildningen i Hållbart företagande vid Örebro universitet har vi fått ta del av studenters syn på vårt miljöarbete. Läs gärna mer om det här.

Omställning till fossilfritt

På Spendrups strävar vi efter att minimera vår klimatpåverkan genom att fasa ut fossila bränslen, öka vår självförsörjningsgrad av energi samt öka vår energieffektivitet. Vårt mål är att ha en helt fossilfri verksamhet år 2025.

Dravanläggningen, där vi omvandlar vår egen restprodukt till bioenergi är ett viktigt steg för att öka vår självförsörjningsgrad på energi.

PRODUKTION

Omställning till fossilfritt

Produktionen av Spendrups drycker innebär både klimat- och miljöpåverkan. Vår direkta klimatpåverkan sker främst genom utsläpp av koldioxid från bryggeriernas oljepannor och vår direkta miljöpåverkan sker främst genom utsläpp av syreförbrukande ämnen till vatten samt genom utsläpp till luft. Vi arbetar för att uppnå en fossilfri produktion – och vi har redan kommit en bra bit på vägen.

En av Spendrups viktigaste miljöutmaningar är att minska vårt klimatavtryck. Detta gäller inte minst i våra produktionsanläggningar. Sedan flera år tillbaka kommer all den el vi använder från förnybara källor, men det finns förbättringspotential i bryggeriernas övriga energianvändning. Spendrups har därför investerat över 100 miljoner kronor i klimatåtgärder i bryggeriet i Grängesberg.

Dravförbränning

Vår största satsning är dravanläggningen som invigdes i februari 2015. I dravanläggningen torkar och förbränner vi drav, en helt organisk restprodukt från öltillverkningen. Förbränningen av drav gör att Spendrups kan ha en hög självförsörjningsgrad på bioenergi.

Dravanläggningen är ett pilotprojekt och unikt i världen. Och som det ofta är med nya innovationer krävs det arbete och injustering för att nå full effekt. Under 2018 har vi fortsatt arbeta med driftsäkerhetshöjande åtgärder och att åtgärda oväntade fel och barnsjukdomar. Det är ett arbete som tagit mer tid och resurser i anspråk än vi uppskattat från början.

Till vår glädje kunde vi dock under det första halvåret 2018 nå en nyttjandegrad om 90 procent, och vi känner oss säkra i att kunna uppnå 90 procent nyttjandegrad på helårsbasis till år 2020. Under 2018 möjliggjorde dravförbränningen en besparing på motsvarande nästan 2,2 miljoner liter brännolja. Detta medför en stor minskning av Spendrups klimatpåverkan.

För att kunna bli helt fossilfria i vår produktion behöver vi dock göra ytterligare investeringar. Under året har vi därför utrett hur vi kan skapa ett hållbart och fossilfritt energisförsörjningssystem även i vår anläggning i Hällefors. Investeringsbeslutet är nu taget, och en funktionsupphandling ska genomföras för att besluta vilket energiförsörjningssystem som ska implementeras. Omställningen till fossilfri energi i Hällefors påbörjas under slutet av 2019.

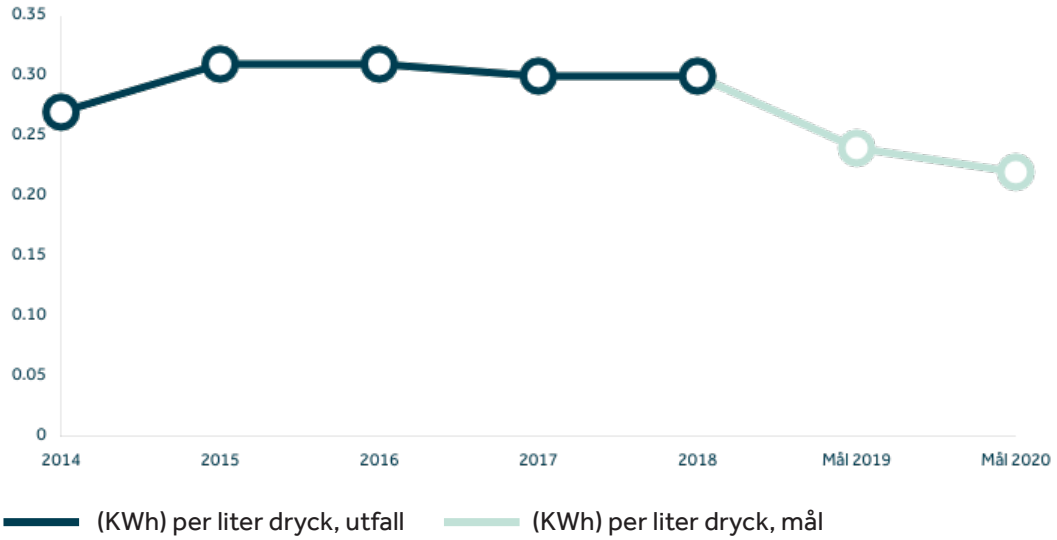
I en komplex produktion där många olika drycker ska produceras, och nya tillkommer, är det en utmaning att effektivisera energianvändningen. För oss är både kort- och långsiktigt arbete viktigt för att vi ska nå våra mål på området.

Energieffektivitet

En klimat- och miljösmart produktion handlar inte bara om att skifta till bättre energikällor. Det handlar också om att effektivisera energianvändningen – att använda så lite energi som möjligt. Den största utmaningen för Spendrups på det här området är att vår produktion är komplex, inte minst för att vi producerar så många olika produkter i vårt bryggeri i Grängesberg. Den omställningstid som krävs mellan olika produktionscykler resulterar nämligen i försämrad energieffektivitet.

På grund av det kunde vi under 2018 konstatera att vi inte kommer att nå våra tidigare uppsatta mål till 2020 för energieffektivitet. På kort sikt har vi därför reviderat målet från 0,20 KWh per liter producerad dryck till 0,22 KWh. Parallellt kommer vi att sätta igång ett långsiktigt arbete för att effektivisera vår energianvändning. Det är viktigt ur både ett kostnads- och resursperspektiv.

Energianvändning i produktionen (KWh) per liter dryck

Avlopp till biogas

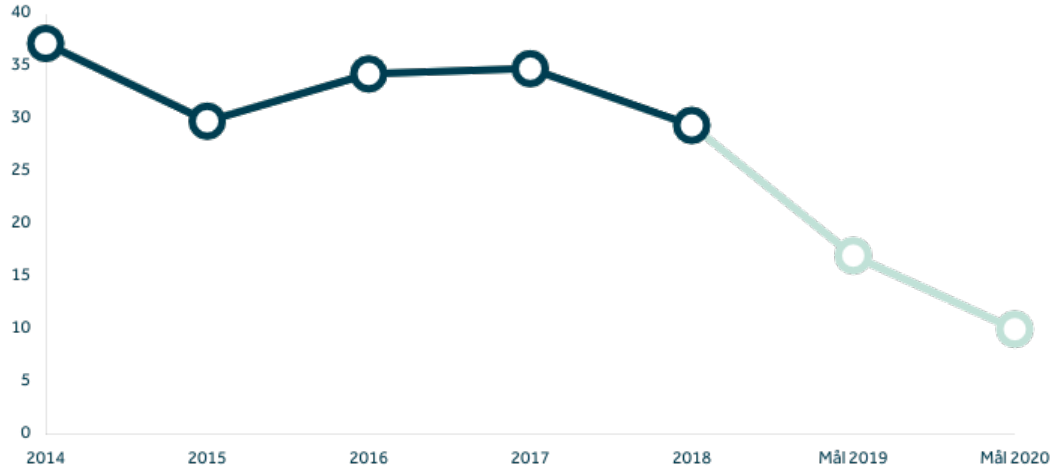
Sedan flera år tillbaka renar vi avloppsvattnet vid vår anläggning i Grängesberg. Tack vare detta ligger vår avloppsbelastning på fortsatt låga nivåer när det gäller utsläpp av syreförbrukande ämnen.

Att rena avloppsvattnet har dessutom fler fördelar. I reningsprocessen bildas biogas och under 2018 driftsatte vi en biogasledning som gör det möjligt att elda gasen och producera hus- och processvärme. Då biogasledningen driftsattes under hösten har vi i ännu inte siffror på hur stor energibesparing den kommer att medföra.

På väg mot en fossilfri produktion

En hel del arbete återstår för att nå målet för koldioxidutsläpp som är uppsatt till 2020 (10 gram koldioxid per liter producerad dryck). Ett intensivt arbete har pågått under 2018 för att definiera och driva på åtgärder som ska göra att vi når vår målsättning. Genom en högre effekt i dravanläggningen, utökad biogaseldning samt ökad elanvändning bedömer vi att vi har goda möjligheter att nå vårt uppsatta mål. Vi har också tagit beslut om att klimatkompensera för våra utsläpp från och med helåret 2018.

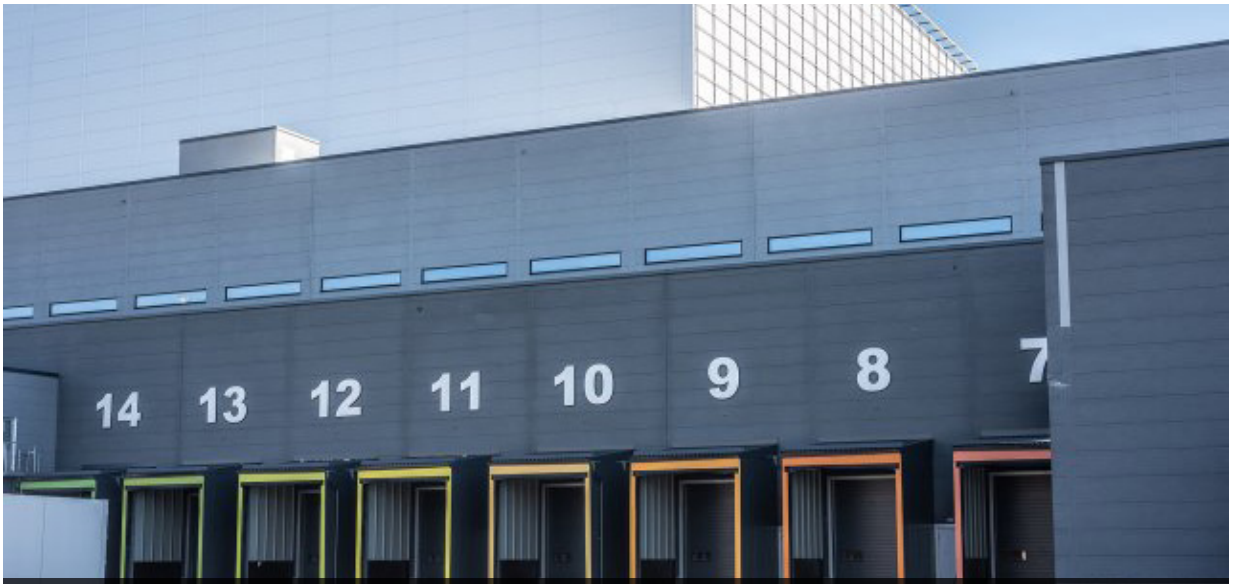
Koldioxidutsläpp i produktionen (g) per liter dryck

Koldioxidutsläpp i produktionen (g) per liter dryck, utfall
Koldioxidutsläpp i produktionen (g) per liter dryck, mål

Vår fossilfria energi består av:

Vårt arbete med hållbara transporter har fokus på minskad klimatpåverkan, genom att öka andelen förnyelsebart bränsle samt optimal resursanvändning, genom att effektivisera transporterna.

TRANSPORT

Hållbara transporter idag och imorgon

Transporterna står för en stor del av Spendrups klimat- och miljöpåverkan. Vi driver därför ett ambitiöst arbete för att öka andelen förnybart bränsle i våra egna transporter, och ställer samtidigt hårda krav på de transporter vi köper in. Under 2018 har vi också tagit ett större grepp på våra tjänstebilar och tjänsteresor.

Spendrups fungerar inte utan transporter. Vi har en komplex leverantörskedja; Råvaror och färdiga produkter ska levereras till våra lager och anläggningar från hela Europa, och färdiga produkter ska levereras till våra kunder. Den globala industrins transporter har dock en stor påverkan på världens koldioxidutsläpp, och vi har därför ett tydligt ansvar att göra allt vi kan för att minska vårt avtryck.

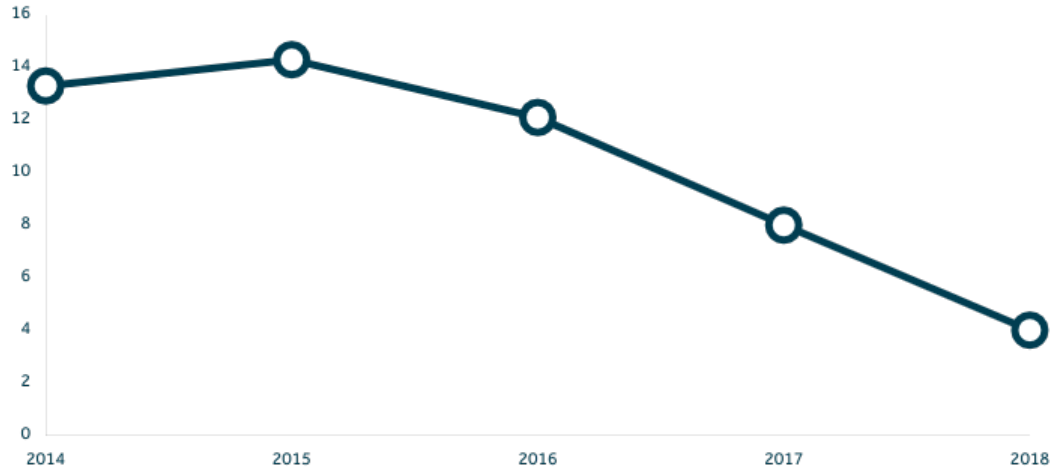
Vår miljöpolicy, som styr hållbarhetsarbetet på transportområdet, fokuserar särskilt på två verktyg: minskad klimatpåverkan och optimal resursanvändning. Båda dessa miljömål är kopplade till nyckeltalet som vi mäter på transportområdet – koldioxidutsläpp från kundleveranser (g per liter distribuerad dryck). Beroende om transporterna sker med vår egen lastbilsflotta eller med hjälp av upphandlade transportörer ser arbetet med att minska vår påverkan olika ut.

En fossilfri och hållbar lastbilsflotta

Vi har ambitiösa mål för vår lastbilsflotta på Spendrups. Till år 2020 ska våra lastbilar bli helt oberoende av fossila bränslen – och vi är på god väg. Under 2018 har våra lastbilar tankat 93 procent förnybart bränsle. Våra lastbilar rullar i dag till stor del på det förnybara bränslet HVO (Hydrotreated Vegetable Oil), ett bränsle som minskar koldioxidutsläppen med upp till 90 procent i jämförelse med konventionell fossil diesel. En förutsättning för att uppnå den höga andelen förnyelsebart har varit att möjliggöra tankning av HVO på våra terminaler. Detta har skett genom ett samarbete med vår leverantör Energifabriken.

Utöver HVO använder Spendrups även RME, ett biobränsle som framställs av bland annat raps. RME minskar växthusgasutsläppen med upp till 70 procent och gynnar lantbruket både i Sverige och Europa. Genom att använda flera förnybara bränslen kan vi bidra till att en så bred råvarubas som möjligt används för våra bränslen.

Koldioxidutsläpp från kundleveranser (g) per liter distribuerad dryck

Debatten som förs om det förnybara bränslet HVO är viktig. Tillsammans med vår leverantör arbetar vi för att göra bränslet än mer hållbart, så att vi kan fortsätta att sträva mot vårt mål om en fossilfri flotta till år 2020.

HVO och PFAD

Under året har HVO-bränsle, ett av de förnybara bränslen vi använder, varit föremål för mycket debatt. Diskussionen är kopplad till PFAD, en av råvarorna i HVO-bränsle. PFAD är fettsyror från palmolja, och kritikerna menar att en högre efterfrågan på PFAD kan leda till ökad skövling av regnskog i länder som till exempel Indonesien.

Mot bakgrund av denna debatt har regeringen beslutat att en ny restproduktsdefinition ska träda i kraft 1 juli 2019. Lagändringen får till följd att PFAD och vissa andra råvaror istället för restprodukter kommer att klassas som biprodukter. Rent konkret innebär det att spårbarhetskraven ökar – biprodukter ska vara spårbara tillbaka till ursprungsmarken – samt att beräkningen av utsläppsreduktionen från PFAD kommer att förändras. Det kan i sin tur komma att påverka våra rapporterade koldioxidutsläpp. Hur stor förändringen blir är svårt att uppskatta, eftersom HVO tillverkas av flera olika råvaror utöver PFAD.

Mer än koldioxidutsläpp

För oss på Spendrups handlar miljömässig hållbarhet så klart om mer än om rapporterade koldioxidutsläpp, och det här är därför en debatt vi följt noga. Vår HVO tillverkas av flera olika råvaror och vår hållning är att HVO är en viktig del i samhällets omställning till fossilfritt. PFAD uppfyller vidare hållbarhetskriterierna i Renewable Energy Directive samt den svenska hållbarhetslagen.

I stället för att överge HVO-bränslet arbetar vi för att göra det än mer hållbart. Vår HVO-leverantör Neste arbetar intensivt med hållbarhetsfrågor kopplade till produktion av palmolja och dess bi- och restprodukter. Nestes mål är att all PFAD ska vara helt spårbar till ursprungsmarken till 2020. Arbetet sker i samarbete med livsmedelsindustrin och kommer att medföra att majoriteten av världens palmolja blir helt spårbar.

Lagförändringen kommer inte att påverka vårt uppsatta mål om en fossiloberoende flotta till år 2020, då HVO fortfarande är ett helt fossilfritt bränsle som tillverkas av förnybara råvaror,

För samhällets bästa

Ännu ett regeringsbeslut som kan påverka våra möjligheter att nå en fossilfri lastbilsflotta till år 2020 är den reduktionsplikten som infördes 1 juli 2018. Reduktionsplikten ställer krav på drivmedelsförsäljare att blanda in en viss mängd förnybart bränsle i konventionell diesel och bensin. Det gör att stora mängder HVO nu används för att blanda ut traditionella drivmedel. Detta är naturligtvis en god utveckling för samhället, men gör det också svårare att få tillgång till 100-procentig HVO.

Effektiva transporter

Att minska utsläppen per liter distribuerad dryck handlar inte bara om vilket bränsle vi använder, utan också om att effektivisera transporterna. Vi samtransporterar därför Spendrups volymer med andra uppdragsgivares volymer, och vi anlitar transportörer som i sin tur samtransporterar flera uppdragsgivares volymer ut till kunder som till exempel Systembolaget. Det ökar fyllnadsgraden i varje transport, vilket sänker utsläppen per liter dryck. Med hjälp av vårt ruttplaneringssystem arbetar vi för att optimera såväl den dagliga planeringen som de långsiktiga transportstrategierna.

Under året har vi också tagit över ägandeskapet av transporterna för Spendrups dotterbolag Spring Wine. Spring Wine upphandlade tidigare sina egna frakter från Europa till Sverige, och i många fall fanns det synergieffekter i och med Spendrups import av öl. Genom att centralisera frakterna såg vi möjligheten att öka fyllnadsgraden för dessa transporter, och identifierade dessutom möjliga miljövinster genom en ökad andel tågtransporter. Den stora gemensamma upphandlingen för dessa frakter blev klar i mars 2018, och den beräknade besparingen mätt i CO2-utsläpp uppgår till drygt 1 300 ton.

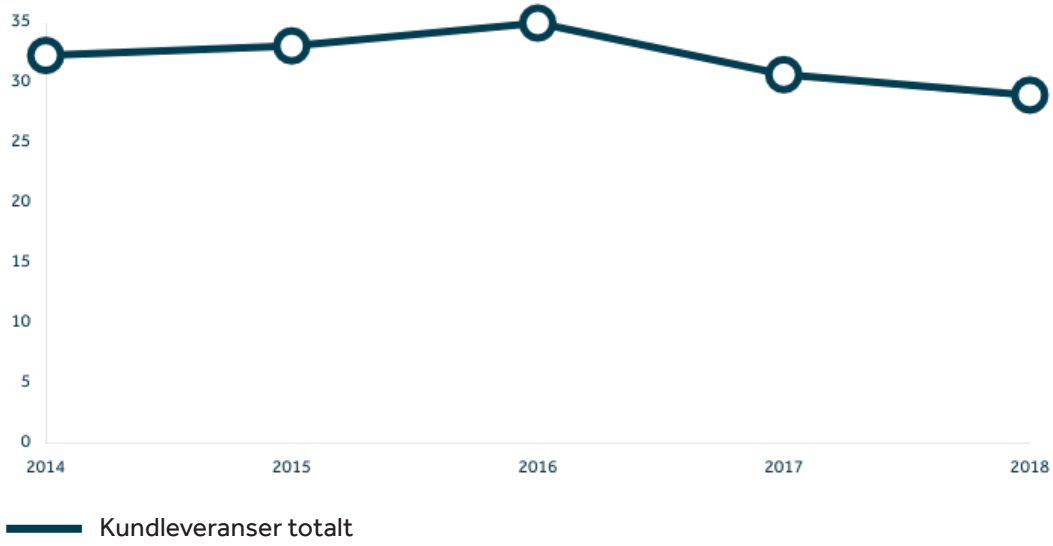
Den konkreta utsläppsbesparingen är en stor vinst i sig, och genom att samla en större del av våra frakter under samma administration får vi också en tydligare insikt i vår totala påverkan. Det i sin tur kommer att öka våra möjligheter att genomföra vidare effektiviseringar i framtiden.

Hårdare krav på speditörer

Tack vare miljöarbetet med vår egen lastbilsflotta står Spendrups egna transporter i dag för endast 8 procent av våra totala koldioxidutsläpp från kundtransporterna, samtidigt som dessa transporter står för cirka 45 procent av kundleveransvolymerna. Genom hårdare krav på våra transportörer arbetar vi för att minska utsläppen från våra inköpta kundtransporter.

Miljö är ett av fem huvudområden som vi tittar på i våra transportupphandlingar. För nya leverantörer som inte redan är helt fossilfria ställer vi krav på en treårig förbättringsplan. För att följa upp leverantörernas arbete kräver vi bland annat in en årlig rapport om vad de tankar och vilken miljöpåverkan det ger.

Koldioxidutsläpp från kundleveranser (g) per liter distribuerad dryck

Den bästa lösningen – ingen transport alls

Det bästa är så klart att minska behovet av transporter. Så tänkte vi på Spendrups när vi beslöt att bygga Lokaledningen – en pipeline för källvatten hela vägen från källorna i Loka till Bryggeriet i Hällefors. Under året har Lokaledningen färdigställts och invigts och har därmed ersatt de tidigare transporterna.

Ökat fokus på tjänsteresor

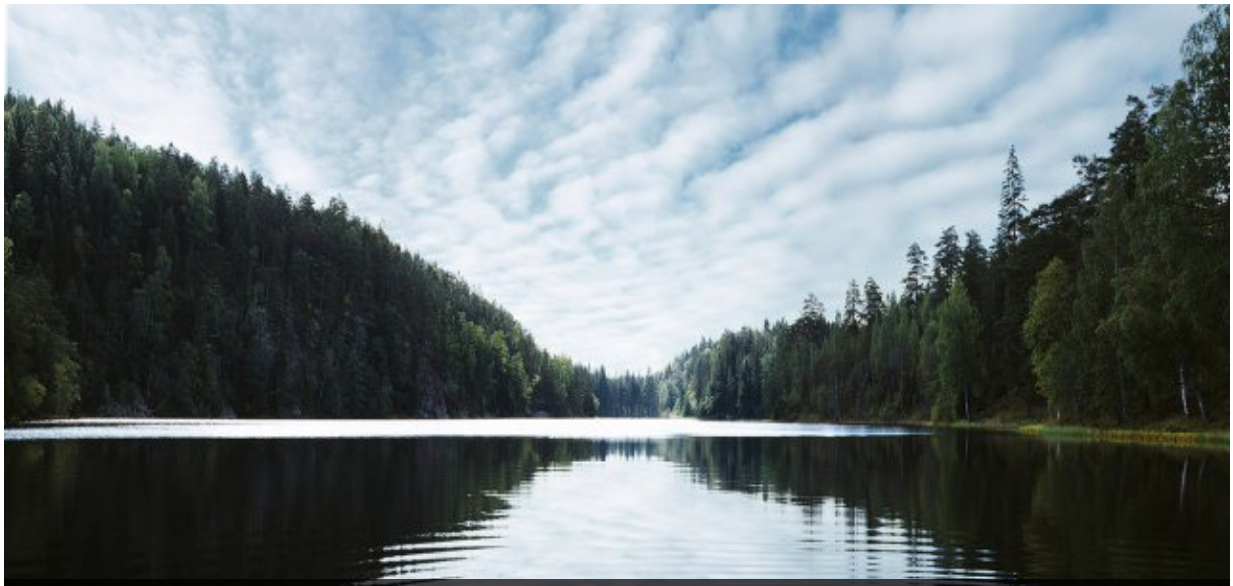
Spendrups ansträngningar för att minska våra CO2-utsläpp har under flera år fokuserat på produktion och varutransporter. Detta är områden där det funnits störst vinster att göra, och har därför varit en rimlig prioritering. I takt med att vi lyckats minska våra utsläpp inom dessa områden har dock tjänsteresor (med bil och flyg) kommit att stå för en allt större andel av våra totala utsläpp. Dessa resor är bland annat kopplade till säljare och servicepersonal som besöker kunder och restauranger runt om i landet. Under året har vi initierat ett arbete med att minska utsläppen som är kopplade till våra medarbetares resor.

Det första steget i det här arbetet har varit att genomföra en så kallad CERO-undersökning. CERO står för Climate and Economic Research in Organizations och är en analysmetod för tjänsteresor och arbetspendling. Genom att samla in och analysera utsläppssiffror, samt genom en medarbetarenkät kring resmönster, är målsättningen att hitta ekonomiskt hållbara strategier för att nå klimatmål för resor. Utifrån resultaten av undersökningen har en handlingsplan för tjänsteresor och tjänstebilar tagits fram, och den implementeras under 2019. Handlingsplanen syftar bland annat till att styra fler inrikesresor till tåg, öka samåkningen vid tjänsteresor, främja resande med kollektivtrafik samt främja arbetspendling med cykel. Vidare ska bilpolicyn för tjänstebilar revideras.

Cirkulär & smart resursanvändning

Hur kan vi bäst optimera vår resursanvändning? Genom att tänka cirkulärt, reducera påverkan från våra förpackningar och råvaror, effektivisera vår vattenanvändning och minska svinnet.

Under 2018 började vi jobba med en ny strategi som ska göra oss mer proaktiva och ge oss insikter om vilka resurser som krävs för att sänka vår vattenförbrukning.

VATTEN

Vår stora utmaning

För Spendrups är vattentillgången en oerhört viktig fråga – vatten är en av de viktigaste resurserna i vår dryckesproduktion. Och för Loka innebär vattenbrist en affärsrisk, eftersom vi inte får tappa vatten ur Loka-källan om grundvattennivåerna understiger en viss nivå. Vårt beroende av vatten, och vår stora förbrukning, innebär att vi har ett extra stort ansvar inom vatten och avlopp.

Att människor saknar tillgång till rent vatten skapar stora problem både för individen och för samhället. Sverige är inte undantaget de här riskerna och de senaste två åren har fört med sig låga grundvattennivåer, torka och vattenbrist på flera platser i landet. Effekterna av klimatförändringarna kommer troligtvis att påverka vattentillgången i Sverige än mer i framtiden. Det innebär även en risk för Spendrups verksamhet.

För en bryggeriverksamhet som Spendrups är tillförlitlig tillgång till vatten en avgörande förutsättning. 2008 beslutade Spendrups i samråd med Ludvika kommun att investera i en ny vattenledning till Grängesberg, för säkrad långsiktig tillgång till vatten i bryggeriet samt för att säkerställa reservvattentillgång för Grängesbergsborna. Ludvika kommun är beställare, ägare samt finansiär av ledningen. Arbetet påbörjades i september 2012 och ledningen skulle vara drift i januari 2014, men har blivit kraftigt försenat. Under tiden har Spendrups behövt investera i kompensatoriska insatser för att säkra vattentillgången samt behövt anpassa produktionen till begränsad vattentillgång vilket bland annat har medfört kraftigt ökade lagerhållningskostnader.

Ny strategi

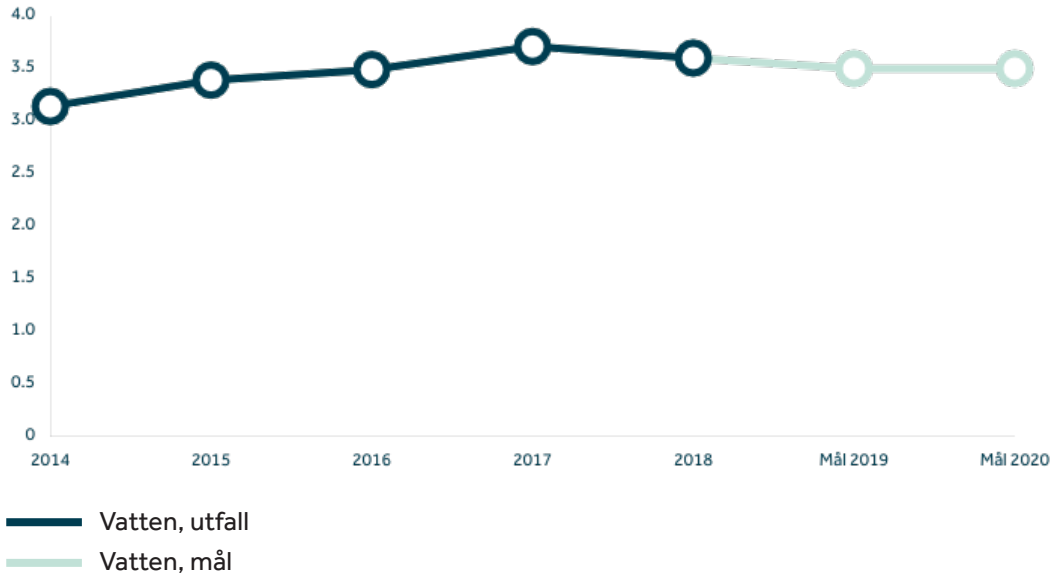
Spendrups arbetar aktivt med att försöka minska vår vattenanvändning. Under 2018 påbörjade vi en kartläggning av verksamheten i syfte att identifiera i vilka processer vattenförbrukningen kan sänkas. Kartläggningen har gett oss bra information men det återstår en hel del arbete för att förklara det svinn vi har identifierat i processerna. Detta arbete kommer att fortgå under 2019.

För att kunna sänka vår vattenförbrukning ser vi att det kommer att krävas nya tekniska lösningar. Vi har därför påbörjat arbetet med en långsiktig vatten- och avloppsstrategi. Tack vare de senaste årens kartläggningar har vi fått en bättre helhetsbild av vår förbrukning. Vår förhoppning är att en samlad strategi kommer att leda till att vi kan vara mer proaktiva i våra ansträngningar. Strategin kommer också att ge ökade förutsättningar för bedömning av ny teknik och innovationsmöjligheter för en framtida säker vattenförsörjning och minskade avloppsutsläpp.

Under året har vi dock insett att vårt mål om att sänka vattenanvändningen till max tre liter vatten per liter producerad dryck till 2020 kommer att vara svårt att nå. En av anledningarna är vår allt bredare produktionsmix i anläggningen i Grängesberg. Eftersom vi tillverkar många olika produkter måste tankar och annan utrustning rengöras ofta och detta bidrar till en högre vattenförbrukning.

På kort sikt är vi styrda av vår artikelbredd och kundbehoven, och i ljuset av det har vi under början av 2019 reviderat vårt mål för vattenförbrukning från 3,0 till 3,5 liter per liter producerad dryck. På längre sikt är vår ambition att nå en väsentligt lägre vattenförbrukning, inte minst genom att jobba med vattenåtervinning.

Vattenförbrukning (l) per liter producerad dryck

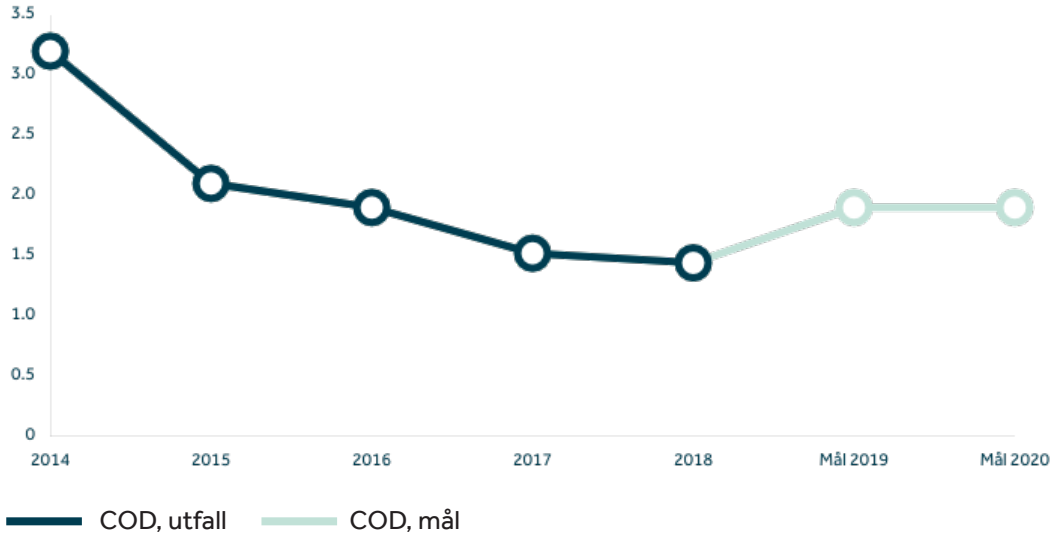

Avloppshantering

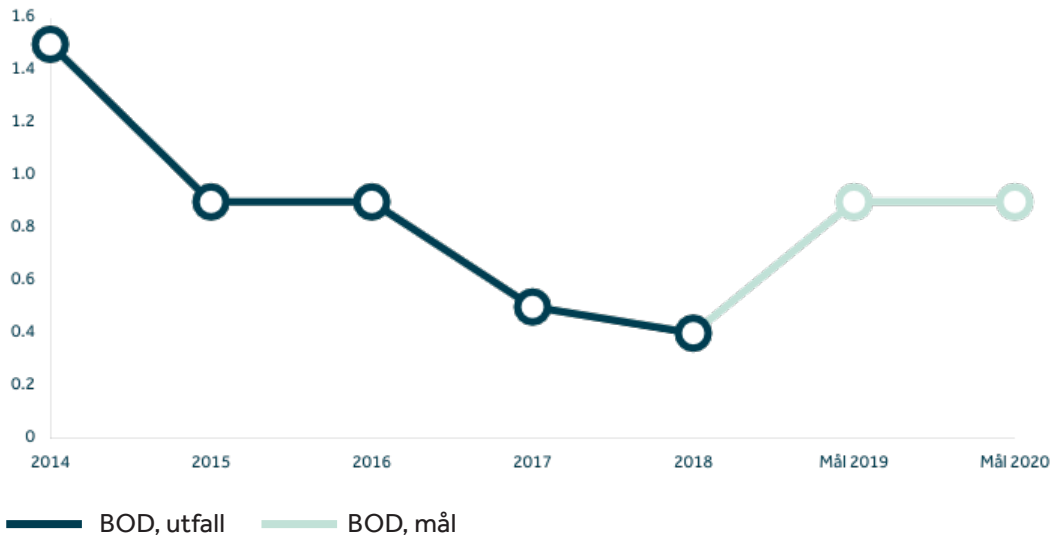
Sedan flera år tillbaka renar vi själva vårt avloppsvatten vid vår anläggning i Grängesberg. Tack vare detta ligger vår avloppsbelastning på fortsatt låga nivåer när det gäller utsläpp av syreförbrukande ämnen (Chemical Oxygen Demand/COD och Biochemical Oxygen Demand/BOD7). Utsläpp av syreförbrukande ämnen till vatten är en viktig miljöaspekt att övervaka eftersom det kan ha påverkan på vattenlevande arter.

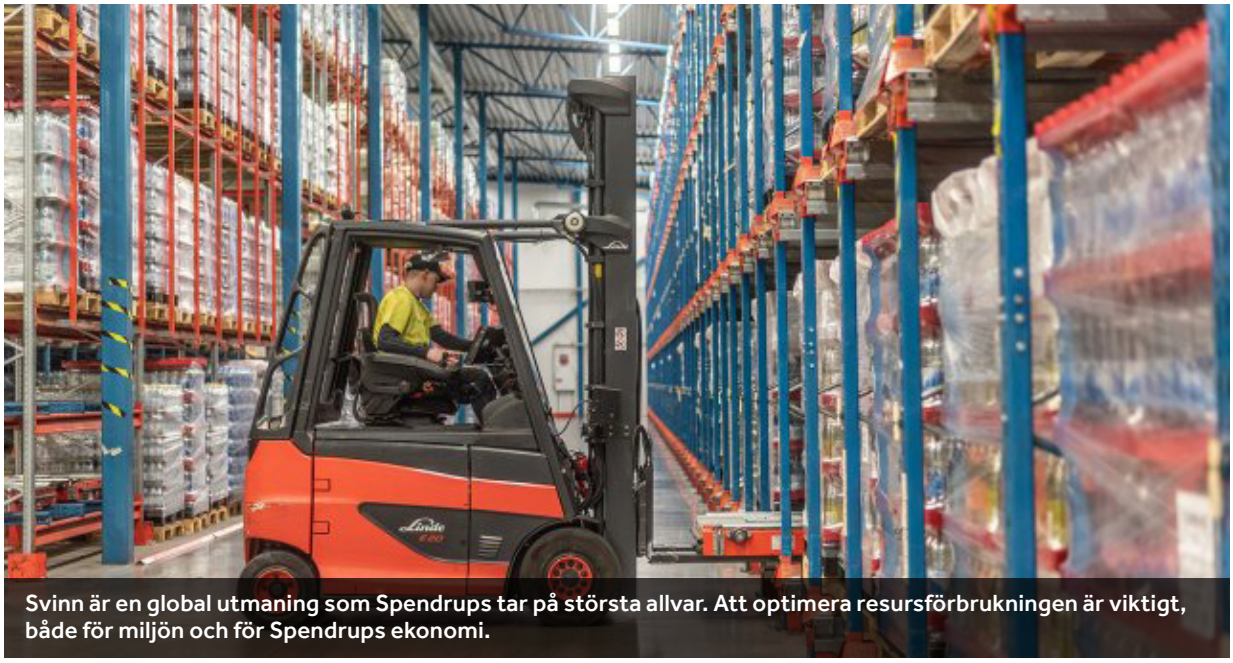
Att rena avloppsvattnet har fler fördelar. I processen bildas biogas som vi använder som uppvärmning i våra reningsprocesser.

Avloppsbelastning COD (g) per liter producerad dryck

Avloppsbelastning BOD (g) per liter producerad dryck

Svinn är en global utmaning som Spendrups tar på största allvar. Att optimera resursförbrukningen är viktigt, både för miljön och för Spendrups ekonomi.

SVINN

Minskat svinn ökar resurs-effektiviteten

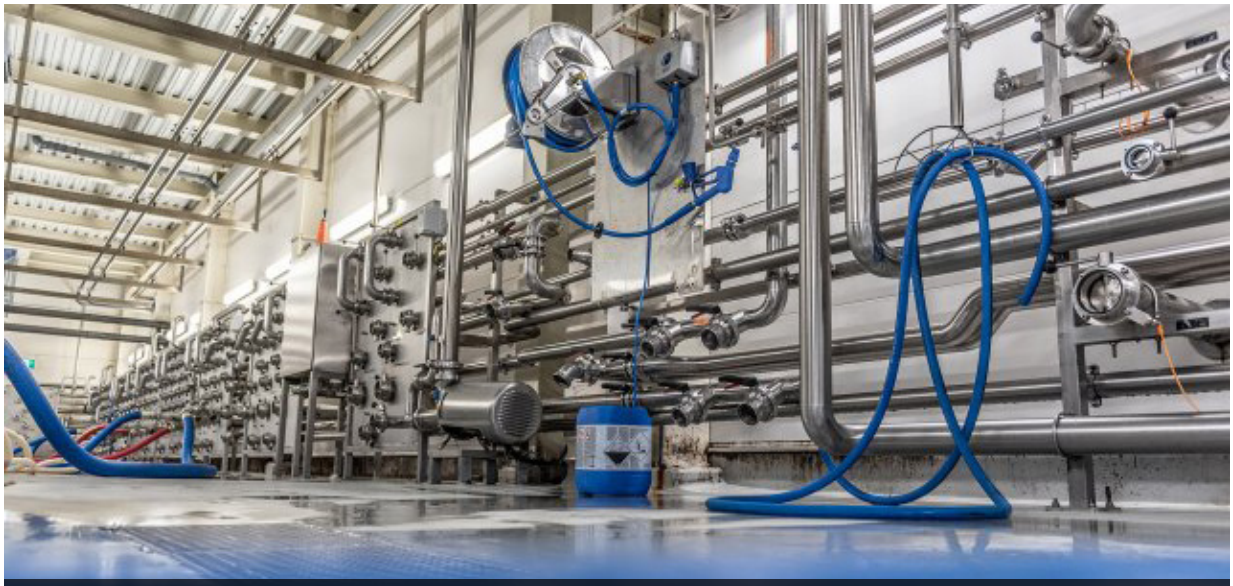
Svinn är en av världens stora hållbarhetsutmaningar. Cirka 30 procent av allt livsmedel som produceras slängs bort, och de miljömässiga konsekvenserna är stora. På Spendrups måste vi därför göra vårt yttersta för att de råvaror och insatsmaterial vi förbrukar inte produceras i onödan, utan verkligen används. Här är fokus på resurseffektivitet och cirkulära flöden centralt.

Svinn genom hela vår värdekedja – från odlingen av råvaror, under produktionsprocessen eller genom kassation av färdiga produkter – är ett slöseri som drabbar klimatet och Spendrups ekonomi. För oss som företag var 2018 året då vi intensifierade vårt arbete med att minska svinnet. I Spendrups långsiktiga mål står det tydligt att alla resurser ska användas så effektivt som möjligt. Det gäller så klart råvaror, men även energi, tid, material, kompetens et cetera. Under året har vi därför:

- Definierat och förankrat – bland chefer, ledningsgrupper och styrelsen – att svinn är en nyckelfråga för Spendrups.
- Identifierat brister i mätmetoder, ekonomisk redovisning och produktkalkyler, områden som behöver förbättras för att vi ska kunna se var svinnet är störst.
- Påbörjat analys av svinnorsaker för olika färdigvaror och förbättrat vårt arbetssätt med prognoser och produktionsplanering.

- Samarbetat med FoodLoopz för att hitta mottagare, till exempel ideella organisationer, för produkter med kort återstående hållbarhet. Under 2017 skänkte vi cirka 50 000 flaskor till olika ideella organisationer. Under 2018 har vi dock haft få produkter med kort datum på grund av den varma sommaren.

Arbetet befinner sig i en aktiv fas. Idag vet vi inte alltid var de största problemen finns, helt enkelt för att vi inte mäter på rätt sätt. Under 2019 ska en handlingsplan tas fram för det fortsatta arbetet, och svinn är ett av Spendrups prioriterade områden.

Vi arbetar löpande för att minska mängden kemikalier i våra reningsprocesser.

KEMIKALIER

Färre och säkrare kemikalier

I vår produktion använder vi kemikalier för rengöring – av golv, utrustning, tankar och ledningar – samt för att smörja maskiner och transportband. Vid spill, läckage eller annan felaktig användning kan kemikalier vara såväl miljö- som hälsovådliga, och vi arbetar därför långsiktigt med att minska vår kemikalieanvändning.

Vår stora artikelbredd gör att vi ofta ställer om produktionen i vårt bryggeri i Grängesberg. Vid varje omställning krävs rengöring, vilket leder till en ökad kemikalieanvändning. Ett löpande arbete pågår för att minska mängden kemikalier, och för att byta ut miljöfarliga kemikalier mot mindre miljöfarliga där det är möjligt. Båda dessa fortgående projekt sker i nära samarbete med våra kemikalieleverantörer.

Samtidigt är det viktigt att veta exakt vilka kemikalier vi hanterar. Samtliga kemiska produkter – och dess innehåll – är registrerade i ett särskilt kemikalieregister som uppdateras löpande. Vidare har vi upprättade rutiner för inköp och användande av nya kemiska produkter. Dessa rutiner innebär bland annat att produk-terna ska genomgå en miljöriskbedömning innan de får användas i vår produktion. Vi utbildar dessutom fortlöpande våra medarbetare i kemikaliehantering.

Mer återvunnet material, ett välfungerande återvinningssystem och att minska mängden förpackningsmaterial är självklara frågor i Spendrups arbete med att minska vår miljö- och klimatavtryck från förpackningar.

FÖRPACKNINGAR

Cirkulära system för förpackningar

Spendrups förpackningar utgör en väsentlig del av vårt totala miljö- och klimatavtryck. Att aktivt arbeta för smartare förpackningar och mer återvinning ser vi därför som en självklarhet.

En livscykelanalys på alkoholhaltiga dryckers klimatpåverkan från 2015, genomförd på uppdrag av de nordiska alkoholmonopolen, visade att förpackningarna spelar en avgörande roll för såväl ölers som viners sammanlagda påverkan. En analys av de olika förpackningsslagens klimatpåverkan genomfördes samma år på uppdrag av branschorganisationen Sveriges Bryggerier, där Spendrups är medlem. Undersökningen visade att engångsglas har högst påverkan, medan aluminiumburkar och PET-flaskor ligger väsentligt lägre. Returglas har lägst påverkan. För att vi på Spendrups ska minska vår klimatpåverkan är det därför centralt att minska mängden förpackningsmaterial, använda mer återvunnet material och verka för att upprätthålla välfungerande återvinningssystem.

Minskad mängd material

Lättare förpackningar förbrukar mindre resurser eftersom de innehåller mindre material. Lättare förpackningar bidrar också till att minska transporternas miljöpåverkan. De senaste åren har Spendrups succesivt minskat materialanvändningen genom att minska vikten både på våra plastflaskor (PET) och på våra korkar (PE). Vi undersöker löpande möjligheterna att tillverka ännu lättare PET-flaskor med bibehållen kvalitet. Under 2018 tog vi också fram lättare aluminiumburkar, vilket innebär en besparing i vikt och material om cirka 5 procent. Dessa kommer i drift under 2019.

Återvunna material

En annan viktig fråga är möjligheten att tillverka förpackningar av återvunnet material. Sedan 2015 använder Spendrups till exempel en PET-flaska som består till 50 procent av återvunnen plast. Det innebär att 2 500 ton av den plast som används i våra PET-flaskor varje år är återvunnen sådan. Det här är en utveckling vi är stolta över, men samtidigt strävar vi efter att öka andelen återvunnen plast än mer. Materialutveckling är dock ett avancerat område, och under året har vi i våra försök insett att det är inte är så enkelt som vi skulle önska. Vid varje återvinningsprocess blir nämligen molekylkedjorna kortare, vilket till slut påverkar kvaliteten på plasten. Trots att vi kan ta fram PET-flaskor av 100 procent återvunnen plast så är det i dagsläget inte en långsiktigt hållbar lösning.

Fördelning av förpackningsslag

	2018	2017
PET	34	39
Aluminiumburk	40	39
Returglas	8	7
Engångsglas	10	8
Fat	5	4
Övrigt	3	3

Bäst i världen på återvinning

En förpacknings miljöpåverkan är också beroende av hur den tas om hand efter användandet. En analys som gjordes av IVL Svenska Miljöinstitutet 2014 visar att återvinningsgraden spelar större roll för en förpacknings miljöpåverkan än förpackningsmaterialet i sig. Att arbeta för ökad återvinning är därför ett viktigt område för oss på Spendrups. Vi gör det på två sätt. För våra restaurangkunder tar vi själva hand om återvinningen, och vi hämtar tillbaka tomma förpackningar i samband med våra leveranser. När det gäller alla Sveriges konsumenter sker vårt arbete genom Returpack, som ansvarar för pantsystemen för PET och burk, och Svensk Glasåtervinning. Som medlem i branschorganisationen Sveriges Bryggerier är Spendrups delägare i dessa organisationer. Det är glädjande att svenska konsumenter är bland de bästa i världen på återvinning av förpackningar: 2018 var återvinningsgraden 83 procent för PET-flaskor och 86 procent för aluminiumburkar. Det motsvarar 2,05 miljarder förpackningar. Återvinningsgraden av glasförpackningar är över 90 procent.

Fortsatt kunskapsinhämtning

Under 2019 kommer Sveriges Bryggerier att göra en uppdatering av den livscykelanalys kring förpackningars klimatpåverkan som genomfördes 2015. Det är viktigt att löpande uppdatera och omvärdera vår kunskap, eftersom utvecklingen ständigt går framåt vad gäller energianvändning, användning av återvunnet material och återvinning.

Fokus på plast

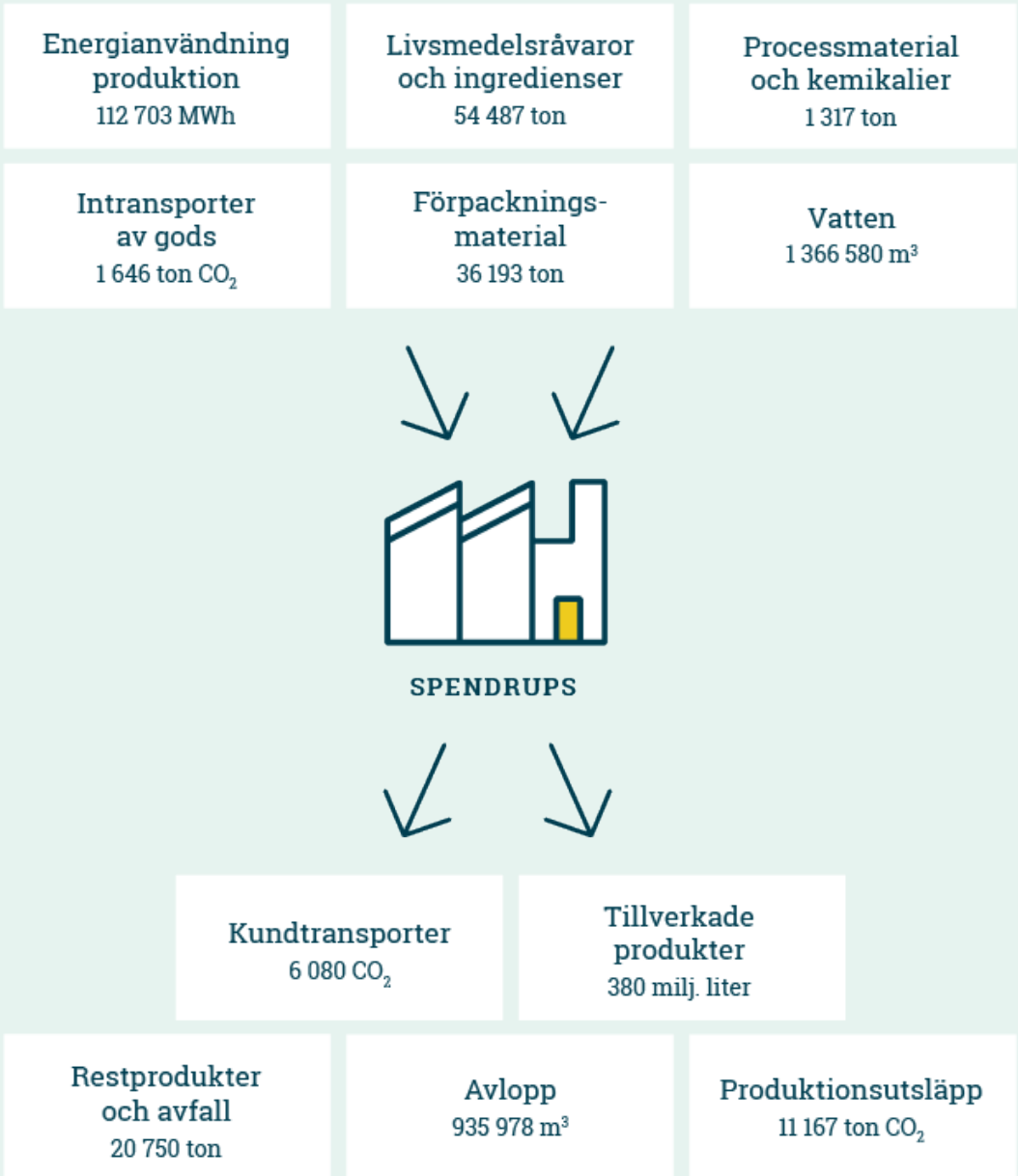
Debatten kring förpackningar har de senaste åren till stor del handlat om plast, och under 2018 lanserade EU en plaststrategi. Strategin innehåller bland annat en uttalad målsättning att alla plastförpackningar i EU ska återvinnas senast 2030. I Sverige är vi relativt sett bra på att återvinna plast, i synnerhet vad gäller PET i pantsystemet, men vi behöver arbeta för att bli bättre. Spendrups har under 2018 gått med i två olika initiativ för att främja återvinningen av plast:

- DLF Plastinitiativet har som mål att all plast som medlemmarna använder ska vara materialåtervinningsbar år 2022. Detta är en målsättning som Spendrups redan har uppnått.
- Circular Sweden är ett företagsforum som vill bidra till cirkulära materialflöden och en hållbar konsumtion genom samarbete i värdekedjor och över branschgränser. Medlemsföretagen åtar sig att aktivt ta ansvar för en effektivare materialhantering samt att årligen rapportera utifrån sina uppsatta mål kring cirkularitet. Producerande företag åtar sig att öka sina inköp av återvunnet material, effektivisera materialanvändningen och aktivt arbeta med design för återanvändning och återvinning. Forumet är initierat av Återvinningsindustrierna och i dagsläget ingår också Axfood, H&M, Houdini, IKEA, NCC, SSAB och Tarkett. Spendrups är medlem sedan slutet av 2018.

ENERGI- OCH MATERIALBALANS

Från råvara till levererad dryck

Spendrups energi- och materialbalans 2018 visar hur koncernens inköp av råvaror, förpackningar, energi och vatten används till att producera och leverera drycker till våra kunder.

Se efterföljande tabeller för exakta specifikationer.

Inflöde:

Energianvändning i produktion (MWh)	2018	2017
Total	**112 703**	**113 962**
Förnybar energi		
El (vattenkraft)	46 267	45 584
Biogas	1 022	0
Fjärrvärme (delvis)	2 512	2 968
Drav	31 157	27 715
Energianvändning vid tillverkning av dravpellets (30%*)	-9 347	-8 315
Totalt förnybar energi	**71 611**	**67 953**
Icke förnybar energi		
Olja	41 092	46 009

**Förändring vs redovisning 2017, från 33% till 30%*

Livsmedelsråvaror och ingredienser (ton)	2018	2017
Total	**54 487**	**1 626**

Processmaterial och kemikalier (ton)	2018	2017
Total	**1 317**	**1 626**

Transporter in (ton CO2)	2018	2017
Total	**2 975**	**4 473**
Intransporter*	1 646	2 986
Interna transporter	9	11
Tjänstebilar	736	821
Bruksbilar	330	390
Tjänsteresor	254	265

**Förändring vs redovisning 2017, endast egna inköpta transporter*

Förpackningsmaterial (ton)	2018	2017
Total	**36 193**	**35 701**
Papp, wellpapp, etc	3 169	2 578
Glas	19 598	20 850
PET	6 200	5 365
Plast	1 464	1 393
Metall	5 703	5 453
Övrigt	58	62

Vattenanvändning (m3)	2018	2017
Total	**1 366 580**	**1 329 066**

Utflöde:

Kundtransporter/transporter ut (ton CO2)*	2018	2017
Kundleveranser	6 080	5 754
varav transporter med egna fordon	506	1 100

Tillverkade produkter (milj liter)	2018	2017
Total	**378**	**358**
Öl	184	184
Läsk/stilldrink/cider	104	94
Vatten	91	81

Restprodukter och avfall (ton)	2018	2017
Total	**20 750**	**24 489**
Avfall till återvinning	20 108	23 812
Avfall till energiutgivning	598	644
Avfall till deponi	0	1
Farligt avfall	45	32

Avlopp	2018	2017
Total volym (m3)	**935 978**	**1 009 571**
COD (ton)	546	545
BOD (ton)	162	194

CO2-utsläpp från produktion (ton) och fastigheter	2018	2017
Total	**11 167**	**12 549**
Oljepannor	11 141	12 473
El	0	0
Fjärrvärme	26	76

Fördelning direkta och indirekta utsläpp:

Scope 1: Utsläpp egen verksamhet	2018	2017
Produktionsanläggningar och fastigheter	11 141	12 473
Egna transporter och tjänstebilar	1 835	2 587
Total	**12 976**	**15 060**

Scope 2	2018	2017
Inköpt energi	26	76
Total	**26**	**76**

Scope 3	2018	2017
Tjänsteresor	254	265
Intransporter och inköpta kundleveranser	7 220	7 640
Total	**7 474**	**7 905**

Hållbar dryckeskultur

För Spendrups är det viktigt att vara äkta. Därför använder vi bara malt, humle, jäst och vattten i vår öl – och vi tar inga genvägar med det ekologiska. Vi verkar också för en sund konsumtion av alkohol och socker.

På Spendrups jobbar vi noggrant genom hela produktionskedjan för att vi ska leva upp till vårt löfte om säkra produkter.

LIVSMEDELSSÄKERHET OCH KVALITET

Livsmedelssäkerhet – vårt viktigaste löfte

Sedan Spendrups grundades för mer än 100 år sedan har vi vuxit till ett av Sveriges ledande bryggerier. Målet då som nu är att erbjuda ett sortiment som svarar mot våra konsumenters efterfrågan på säkra produkter av hög kvalitet.

Att ta fram en riktigt bra produkt handlar inte bara om att utveckla goda drycker. Vårt viktigaste löfte till våra konsumenter är livsmedelssäkerhet. Det innebär bland annat att våra produkter ska vara säkra att förtära och att förpackningarna ska vara säkra att hantera. Utan ett aktivt och systematiskt säkerhetsarbete på det här området finns risken att våra slutkonsumenter kommer till skada. I värsta fall kan de exempelvis få skärsår från en glasflaska eller få en allergisk reaktion. Spendrups har en nollvision vad gäller skadade konsumenter.

För att minimera säkerhets- och kvalitetsrisker kopplade till våra produkter arbetar vi enligt HACCP-principer (Hazard Analysis & Critical Control Points). Det innebär att vi riskbedömer alla råvaror och förpackningsmaterial – hela vägen från produktionsprocessen till konsumenternas hantering. Våra anläggningar i Grängesberg och Hällefors är certifierade enligt FSSC 22000, en internationell standard för styrning av livsmedelssäkerhet och kvalitet. Vi följer också vår policy för livsmedelssäkerhet och kvalitet, och arbetar på flera sätt för att se till att den efterlevs:

- Daglig styrning genom korta morgonmöten med operatörer och linjeansvariga,
- genomförande av egenkontroller,
- frekvent kvalitetsuppföljning,
- avvikelsehantering samt
- ständiga förbättringar genom interna och externa revisioner.

Året som gått

Under 2018 har vi haft tre incidenter avseende brister i lagenlighet av märkning av produkt och en incident avseende brister i produktsäkerhet. Incidenten gällde en av våra glasflaskor och vi har arbetat tillsammans med vår leverantör för att åtgärda problemet.

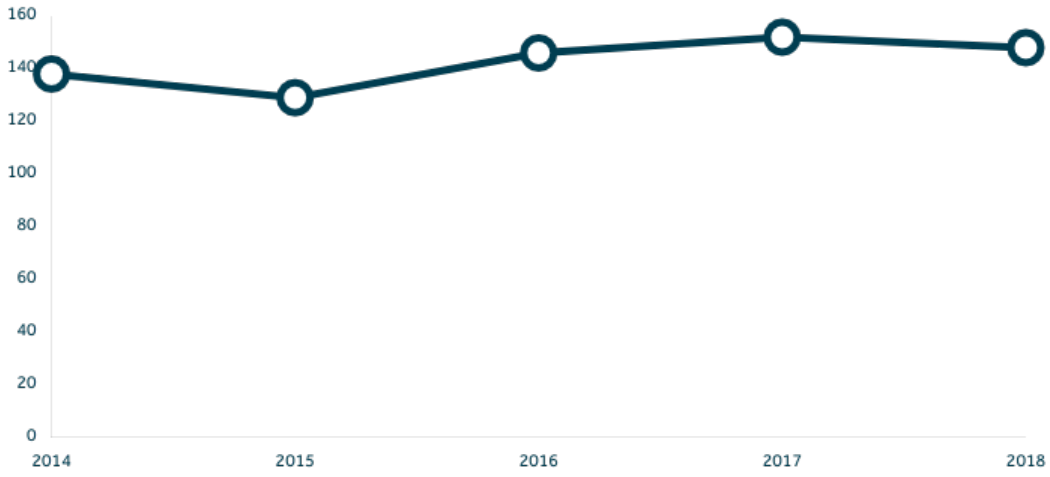
Vi arbetar fortlöpande för att öka kunskapen på kvalitets- och livsmedelssäkerhetsområdet hos både ledning och personal. Vi har under de senaste åren ökat resurserna till vår kvalitet- och miljöavdelning och uppgraderat vårt kvalitetsledningssystem för att bättre kunna förebygga livsmedelsbedrägerier, hot och sabotage. Vi har dessutom genomfört en omfattande utbildning av tekniker och lagledare inom området livsmedelssäkerhet, vilket resulterat i högre kunskap och medvetenhet på området.

Vi välkomnar reklamationer

Spendrups mäter och målsätter årligen antalet konsumentreklamationer kopplade till produktavvikelser. En produktavvikelse kan vara allt från ett fel på förpackningen till att konsumenten inte tycker om smaken på drycken eller upplever att den har fel kolsyregrad. Under 2018 inkom 148 reklamationer per 100 miljoner förpackningar, vilket var något högre än vårt måltal för året på 138.

Vi värdesätter varje reklamation som kommer in. Synpunkterna från våra kunder och konsumenter ger oss värdefull information i vårt förbättringsarbete. Resultatet från alla inkomna reklamationer följs upp.

Antal reklamationer per 100 miljoner förpackningar

Årliga kundundersökningar

Våra kunders synpunkter är viktiga för oss. De visar om våra produkter uppfyller förväntningar och krav. Varje år utför Spendrups därför kundundersökningar som visar hur våra kunder uppfattar oss som företag, vårt sortiment och våra drycker.

Vi deltar sedan några år i den årliga Butiksbarometern, som mäter butikernas attityder gentemot olika dagligvaruleverantörer, samt Kedjebarometern, en liknande undersökning som mäter attityderna till leverantörerna hos de centrala funktionerna inom kedjorna (till exempel inköpare). I Kedjebarometern har Spendrups under 2018 kraftigt förbättrat sin ranking på dagligvaruhandeln från plats 27 till plats 8, bland annat till följd av höga betyg på leveransförmåga, sortiment och marknadsprogram. På servicehandeln har vi tappat något i ranking, från plats 2 till plats 6. En förklaring till det är ökad konkurrens och fler aktörer. Glädjande nog kan vi se att vi även här har höga poäng på bland annat leveransförmåga samt på frågor gällande rådgivning och kunskap.

Det ökade hälsointresset utmanar oss att skapa de bästa smakupplevelserna, till exempel genom att utveckla goda drycker utan socker.

HÄLSA OCH INNOVATION

Nyskapande sortiment

Kvalitet, nytänkande och passion är nyckelord för oss på Spendrups. Vi arbetar aktivt för att erbjuda de bästa smakupplevelserna, oavsett om det är i form av ett glas öl eller en flaska Trocadero Zero.

De senaste åren har svenskarnas ölintresse exploderat. Det finns fler bryggerier än någonsin och allt fler testar nya sorter på krogen, eller väljer att brygga sitt eget öl. Det gillar vi! Vi älskar öl – och vi älskar svenskarnas intresse för det. Men Spendrups är inte bara ölentusiaster, vi brinner för allt som har med genuina dryckesupplevelser att göra. Utöver öl producerar vi läsk, vatten och cider, och vi är en stor importör av vin.

Växande hälsofokus

Spendrups jobbar också intensivt med att ta fram nya drycker som möter svenskarnas växande hälsofokus. Bland våra långsiktiga mål finns att erbjuda ett brett utbud av goda alkoholfria alternativ samt att ha ett attraktivt sortiment av drycker med lägre sockerhalt eller inget socker alls. Detta eftersom både socker och alkohol kan innebära allvarliga hälsorisker vid en oförsiktig konsumtion. I dag stiger intresset för sockerfria drycker, medan intresset för konsumtion av alkohol sjunker. Det är en samhällsutveckling som vi på Spendrups välkomnar.

Lansering av funktionsdrycker

De senaste åren har funktionsdrycker växt explosionsartat inom service- och dagligvaruhandeln. Vi på Spendrups har under 2017 och 2018 arbetat intensivt med ett eget erbjudande inom funktionella drycker. Vi vill vara en seriös aktör inom den här kategorin och har lagt stor vikt vid att dryckerna är veganska och produceras i Sverige. Dryckerna kommer att lanseras i början av 2019.

Det alkoholfria lockar

Spendrups har ett ansvar att arbeta för en sund inställning till alkohol. Genom ett riktigt bra alkoholfritt sortiment kan vi erbjuda smakrika alternativ till alkoholhaltiga drycker. Det är hållbart både för samhället och för vår verksamhet.

Den starka hälsotrenden ökar efterfrågan på alkoholfria produkter och det är en efterfrågan som vi på Spendrups välkomnar. För oss är ”alkoholfritt” en viktig hållbarhetsfråga eftersom en osund alkoholkultur bidrar till personligt lidande och stora samhälleliga kostnader.

För att vårt alkoholfria sortiment verkligen ska vara ett alternativ till alkoholhaltiga drycker måste produkterna smaka gott och vara av hög kvalitet. Därför har vi under många år arbetat strategiskt med att både förbättra och bredda sortimentet. Vi har bland annat gjort stora investeringar för att kunna brygga god alkoholfri öl – och vi har sett stor effekt i försäljningen av våra alkoholfria alternativ.

Under 2018 växte den svenska marknaden för alkoholfritt öl med 41 procent. Spendrups försäljning av alkoholfritt öl ökade med 52 procent och därmed ökade vi vår marknadsandel från 32 procent till 34 procent.

Nyheter i sortimentet

I maj 2018 utökade vi vårt sortiment av alkoholfria ölsorter med Brutal Brewings A Ship Full of IPA 0,0. Vi satsar också på att bredda det alkoholfria ölsortimentet med specialbrygder. Som del i det arbetet gjorde vi en limiterad lansering av en alkoholfri Mariestads Strong Ale i december 2018. Trots att Mariestads Strong Ale ligger på tio volymprocent alkohol gjorde den alkoholfria varianten succé. Våra 13 000 flaskor sålde slut på 14 dagar.

Den sockerfria innovationen

2018 lanserade vi en sockerfri variant av vår älskade klassiker Trocadero. Trocadero Zero blev snabbt en succé.

Under 2018 har konsumenternas intresse för zeroproduktkategorin blivit ännu tydligare.

Hela läskkategorin växer i Sverige – och det är tack vare zerodryckerna.

– Konsumtionen av zerodrycker växte med 25 procent 2018, enligt Delfi. Den utvecklingen är bakgrunden till att vi ville erbjuda våra kunder en zeroprodukt som inte kompromissade med smaken. Trocadero var ett riktigt bra original att bygga vidare på, säger Anna-Stina Hallberg, Marknadschef Alkoholfritt på Spendrups.

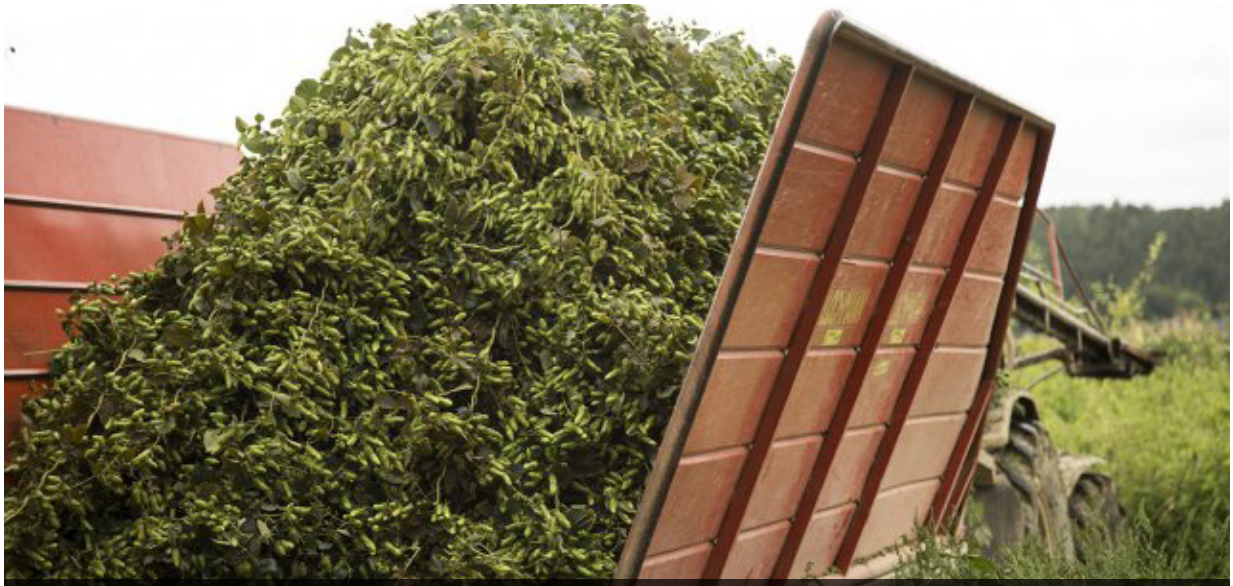
Det perfekta receptet

Arbetet med att ta fram det perfekta receptet till Trocadero Zero tog ungefär ett halvår, och försäljningen av Trocadero Zero har gått spikrakt upp. Särskilt populär är drycken bland yngre och i storstäderna.

– Det skulle inte förvåna mig om den blir lika stor som originalet, säger Anna-Stina Hallberg.

Äkthet ett ledord

Tanken om naturlighet och äkthet är en grundfilosofi som genomsyrar hela Spendrups verksamhet. Spendrups ölvarumärken följer de tyska renhetslagarna, vilket betyder att ölet tillverkas med enbart vatten, malt, humle och jäst. Vid tillverkning av läsk och vatten strävar vi efter att enbart använda naturliga aromer och färgämnen. I dag är drygt 70 procent av våra smaksatta läsk- och vattendrycker producerade med enbart naturliga smakämnen. Lokadryckerna innehåller bara naturliga aromer.

Genom tätt samarbete med våra leverantörer och bönder kan vi utveckla vårt sortiment av ekologisk öl, där humlen, malten och jästen alltid är ekologiska.

EKOLOGISKA PRODUKTER

En viktig pusselbit

Flera perspektiv måste vägas mot varandra vad gäller ekologisk odling och hållbarhet. På Spendrups ser vi ekologiskt som ett viktigt bidrag till hållbar utveckling. Och när vi säger ekologiskt, då ska det vara ekologiskt på riktigt.

På Spendrups vet vi att olika typer av odling har olika effekter på miljön, klimatet, djur och människor. Konventionell, högintensiv odling skapar idag utmaningar på flera områden och är generellt kopplad till minskad biologisk mångfald. I början av 2019 rapporterades det flitigt om den så kallade insektsdöden, en mycket allvarlig utveckling som bland annat tros vara kopplad till användningen av bekämpningsmedel. Vissa bekämpningsmedel kan också påverka människor som arbetar på odlingarna, samt ta sig ut i närliggande vattendrag där det kan skada växter och djur samt påverka dricksvattnet. Ekologisk odling är generellt sett mer försiktig med användandet av bekämpningsmedel.
Men idag riktar vissa också kritik mot ekologisk odling. Ett argument är att den större markarealen som krävs för ekologisk odling orsakar problem om vi ska mätta världens växande befolkning, och att metoden i förlängningen är mindre klimatvänlig än konventionell odling.

Sett utifrån de många perspektiv som bör vägas emot varandra tycker vi att fördelarna med ekologisk odling idag väger tyngre än de argument som lyfts emot den. Utöver dess direkta, positiva effekter kan ekologisk odling ha god effekt på konventionell odling, exempelvis genom utvecklingen av nya odlingsmetoder. Därför välkomnar vi den ökade efterfrågan på ekologiska produkter och gör vårt bästa för att möta den.

Långsiktigt leverantörsarbet

När vi på Spendrups sätter en ekologisk etikett på våra flaskor ska den drycken vara ekologisk på riktigt. Många ölproducenter får dispens från detta och använder konventionellt odlad humle i sin ekologiska produktion. Det gör inte vi – och det ställer höga krav på oss.

I dag finns ett begränsat utbud av ekologiska råvaror, inte minst humle. För att kunna producera en ökande mängd helt ekologiska produkter arbetar vi strategiskt och långsiktigt i våra inköp och i vår produktion. Våra inköpare jobbar tätt ihop med våra leverantörer och bönder för att öka deras trygghet, exempelvis genom att skriva långa avtal som skapar en finansiell säkerhet för de ekologiska producenterna. Under 2018 skrev vi exempelvis ett tioårskontrakt med en tysk humlebonde som nu går över från konventionell till ekologisk odling. Spendrups kommer att köpa hela hans skörd. Detta innebär att av nio befintliga ekohumlebönder i Tyskland levererar två stycken hela sin skörd till oss.

I arbetet för att säkerställa tillgången till ekologisk humle har vi under 2018 också rest till USA för att främja kontakterna med de ekologiska humlebönderna där. Spendrups köper främst in humle från Tyskland – inte minst för att undvika långa transporter – men vi kompletterar med humle från USA för att få fram särskilda smaker och aromer. Om vi riskerar att få fler dåliga skördar i Europa kan USA också vara en bra strategisk partner längre fram.

Spendrups verkar tillsammans med Lantmännen och Weibull för att öka den ekologiska odlingen av spannmål och malt i Sverige. Under 2017 bidrog arbetet till en fördubbling av den mängd ekologiskt korn som produceras i Sverige. Under 2018 förväntades ökningen att fortsätta, men på grund av torkan blev skördarna i stället mindre.

Ökad ekologisk produktion ställer också krav på vår tillverkning. Under året har vi investerat i nya öltankar för att möta den ökade försäljningsvolymen av ekologiskt öl.

Världens största ekobryggeri

Årligen tillverkar vi nu över tio miljoner liter ekologiskt öl och därigenom är vi världens största ekobryggeri. Vi har ett brett utbud av ekologiska öl, närmare bestämt 16 brygder i flera olika förpackningsslag och alltifrån lager, pilsner till ale.

I vårt vinsortiment hade vi under året 93 ekologiska viner – en ökning med 14 viner sedan 2017. De ekologiska vinerna motsvarade 17 procent av försäljningen 2018, att jämföra med 16 procent 2017.

Ekologiskt sortiment	**2018**	**2017**
Antal ekologiska öl*	33	31
Andel av försäljningen	6%	5%
Volymökning jmf med föregående år	32%	20%
Antal ekologiska cider och FAB	8	6
Andel av försäljningen	20%	15%
Volymökning jmf med föregående år	70%	337%
Antal ekologiska viner	93	79
Andel av försäljningen	17%	16%
Volymökning jmf med föregående år	12%	-16%

** Förändring vs redovisning 2017, antal produkter istället för brygder*

Kortare sockertransporter

De främsta utmaningarna i utvecklingen av vårt ekologiska sortiment ligger fortsatt i råvaruförsörjningen. Regeringen har som målsättning att 30 procent av den svenska jordbruksmarken ska utgöras av certifierad ekologisk jordbruksmark år 2030. För att nå dit måste vi fortsätta stärka den ekonomiska tryggheten för ekologiska odlare. Vi behöver också satsa specifikt på att trygga tillvaron för svenska ekologiska odlare – detta för att minska vårt beroende av importerade ekologiska råvaror som socker.
Fram till 2018 har vi på Spendrups köpt in ekologiskt socker från Sydamerika. Sedan ett par år tillbaka har vi jobbat med vår svenska sockerleverantör för att starta en ekologisk produktion av sockerbetor i Skandinavien – något som i stort sett har saknats. Genom leverantören har vi haft dialog med sockerbetsodlare i Sverige och Danmark och möjliggjort för dem att ställa om till ekologisk odling. Vi har kommit långt, och planen för 2018 var att köpa in ekologiskt socker från dessa leverantörer – men i och med torkan blev skördarna inte stora nog för att täcka våra inköpsbehov. I stället köpte vi in socker från Litauen, vilket även det innebär en ordentlig minskning av transporterna jämfört med inköpen från Sydamerika.

Som Sveriges ledande bryggeri har Spendrups ett stort ansvar för att främja en sund alkoholkultur. Ett sätt är att utveckla vårt alkoholfria sortiment.

ALKOHOL OCH ANSVAR

Ansvarsfull Marknadsföring

Som en producent av alkoholhaltiga drycker är det viktigt att ta ansvar för de risker som är kopplade till en osund alkoholkonsumtion. Det gäller inte minst i marknadsföringen av våra produkter.

Oansvarig marknadsföring av alkohol innebär flera risker. Det kan till exempel locka unga att dricka eller skapa en alltför positiv bild av alkoholens effekter. Så här ser vi på Spendrups på ansvarsfull marknadsföring kopplad till våra alkoholhaltiga drycker.

Reklam ska inte riktas mot minderåriga. Våra marknadsföringsaktiviteter får inte rikta sig särskilt till personer under 25 år. I vår marknadsföring förekommer bland annat därför inga modeller eller skådespelare som är eller framställs som yngre än 25 år. Vi undviker också föremål, bilder, symboler, musik eller personer som tilltalar framförallt minderåriga.

Situationer som inte ska förknippas med alkohol. Marknadsföringsaktiviteter ska inte uppmuntra till intag av alkohol i kombination med aktiviteter där alkoholkonsumtion inte ska förekomma, till exempel under graviditet, i trafiken eller på arbetet.

Hälsa & social framgång. Vår marknadsföring ska inte förespråka att alkoholkonsumtion kan bidra till personlig framgång, förbättra någons sociala förmåga eller ge hälsofördelar. Marknadsföringen ska heller inte uppmuntra till överdriven eller ansvarslös alkoholkonsumtion eller framställa avhållsamhet eller måttlighet på ett negativt sätt.

Stötande marknadsföring. Våra marknadsföringsaktiviteter ska inte innehålla budskap som kan upplevas som stötande, diskriminerande eller som trakasserande mot människor baserat på kön, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, religiös övertygelse, ålder eller någon annan grund.

Året som gått

Under 2018 avgjorde Alkoholgranskningsmannen ett ärende mot Spendrups Bryggeri där denne fann att en tillfällig installation i anslutning till en arena stred mot alkohollagen. Den påtalade marknadsföringsåtgärden var avsedd att marknadsföra en av våra alkoholfria öl men benämningen "alkoholfri" hade av misstag fallit bort i samband med tryck. Vi upphörde med marknadsföringen när vi uppmärksammades på misstaget. Vi stärker kontinuerligt våra rutiner för att säkerställa att misstag som detta inte upprepas. Vårt kort- och långsiktiga mål är att öka kunskapssnivån hos samtliga medarbetare som arbetar med marknadsföring av alkoholhaltiga drycker. Vi säkerställer därför att nya medarbetare som arbetar med marknadsföring av alkohol bereds möjlighet att gå utbildning via Alkoholgranskningsmannen. Vi säkerställer även att vi har bra introduktionsmaterial så som lathundar och liknande och vi håller även interna utbildningar i ämnet.

Att sälja alkohol med ansvar

En osund alkoholkonsumtion kan orsaka mycket lidande, för dem som dricker och för barn och vuxna i deras omgivning. Därför har vi som producent av alkoholhaltiga drycker ett stort ansvar att främja en sund alkoholkultur.

Bland FN:s Globala Mål hittar man delmålet 3.5, att "Stärka insatserna för att förebygga och behandla drogmissbruk, inklusive narkotikamissbruk och skadligt alkoholbruk." Det är ett mål som vi på Spendrups känner ett särskilt ansvar inför. Alkoholmissbruk är och har länge varit ett stort problem världen över, både på individnivå och samhällsekonomiskt genom alkoholrelaterade olyckor och skador.

På Spendrups arbetar vi på flera sätt för att minska och motverka alkoholens skadliga effekter. Vi gör det genom att följa svensk lagstiftning, genom att stödja initiativ som vill förebygga skadeverkningarna av en osund alkoholkonsumtion samt genom att bredda och höja kvaliteten i vårt eget alkoholfria sortiment.

Spendrups stödjer flera projekt och initiativ som syftar till att begränsa alkoholens skadeverkningar:

- Vi är i dag den största ekonomiska bidragsgivaren till organisationen Nattvandrarna. Syftet med nattvandring är att det ska finnas vuxna förebilder, medmänskligt stöd och social trygghet bland unga människor när de rör sig ute på kvällar och nätter.
- "Prata om alkohol" är ett initiativ av Sveriges Bryggerier och Sprit & Vinleverantörsföreningen (SVL) som bygger på ett material för samtalsbaserad undervisning på högstadie- och gymnasienivå. Syftet är att ge ungdomar redskap att hantera social press och grupptryck när det gäller alkohol.

- Drinkwise är ett initiativ från SVL. Det är en plattform för information, diskussion och reflektion om attityder kring alkohol och hur alkohol ska konsumeras på ett ansvarsfullt sätt. Drinkwise är en del av den europeiska satsningen responsibledrinking.eu.
- Som huvudsponsor till Årets Kock vill vi bidra till den svenska matkulturen. Vår ambition med samarbetet är att främja en sund dryckeskultur där drycken har en självklar och positiv del i matupplevelsen.

Egna initiativ

Spendrups genomför också flera egna initiativ för att öka medvetandet om alkoholens risker. Sedan några år tillbaka driver vi ett utbildningskoncept för våra restaurangkunder under namnet KrogVis. Förutom öl- och vinutbildningar erbjuds inom konceptet en utbildning i ansvarsfull alkoholservering. Sedan starten med KrogVis i mars 2017 har vi utbildat 1 357 personer. Under 2018 utökade vi KrogVis-konceptet med en utbildning som heter ”Schysst krog”. Utbildningen syftar till att till att skapa en trygg arbetsplats som aktivt arbetar mot alla typer av kränkningar. Totalt genomförde KrogVis 76 utbildningstillfällen under 2018 och mötte över 900 kursdeltagare från nästan 200 olika restauranger.

Spendrups är också en aktör i festivalsverige. Vi säkerställer att det alltid finns alkoholfria alternativ att välja, vid alla försäljningsställen. På Way Out West-festivalen 2018 hade vi ett särskilt event med Briska där vi endast serverade alkoholfria drinkar.

Läs mer om hur vi ser på alkohol och ansvar i Spendrups affärsetiska kod.

Alkoholfritt är hållbart

Det kanske främsta sättet att verka för en sund dryckeskultur är genom att utveckla vårt eget alkoholfria sortiment. Genom att ta fram goda alkoholfria drycker kan vi skapa fler möjligheter för konsumenterna att i olika sammanhang välja bort alkohol. Idag har vi ett brett utbud av alkoholfria öl och cider men också ett spännande sortiment av läsk som lagrad julmust från Nygårda, Ginger Lemonade från Liquid industries och Schweppes Ginger Beer.

Ansvarsfullt företagande

Spendrups löfte är ”Välkommen in!” eftersom vi tror på styrkan i människors olikheter. Vi ställer höga krav på oss själva och våra leverantörer, och vi har ett starkt samhällsengagemang.

Vår framgång bygger på våra medarbetare. Därför strävar vi efter att skapa en glädjefull arbetsplats där alla känner sig välkomna.

MEDARBETARE

För medarbetarnas bästa

Att ha kompetenta, engagerade och välmående medarbetare är mycket viktigt för oss på Spendrups. Våra medarbetare driver verksamheten framåt, och vi vill ge dem samma engagemang tillbaka.

Spendrups ska vara en trygg arbetsplats för våra medarbetare, en plats där de har möjlighet att utvecklas och stimuleras. Målet med vårt HR-arbete är att erbjuda våra medarbetare förutsättningarna att komma till sin rätt och prestera både enskilt och i grupp. Brister vi som arbetsgivare i vårt engagemang för medarbetarna kan de tappa motivation eller i värsta fall fara illa.

Medarbetarundersökningen

En grundsten i Spendrups HR-arbete är medarbetarundersökningen. Sedan 2016 genomförs medarbetarundersökningen årligen, innan dess genomfördes den vartannat år. Utifrån svaren i undersökningen tar vi fram värden för motivationsindex, ledarskapsindex, arbetsmiljöindex samt jämställdhets- och mångfaldsindex.
2018 var svarsfrekvensen på medarbetarundersökningen 80 procent, det vill säga något bättre än 2017. Vi utvecklar kontinuerligt arbetet med medarbetarundersökningen.

Våra värderingar

Spendrups värderingar beskriver det som är allra viktigast i våra initiativ, produkter och handlingar. Värderingarna guidar oss i vårt dagliga arbete och i de relationer vi bygger med kollegor, kunder och partners. Det är bara så vi blir det Spendrups vi vill vara.

Äkthet

- Vi respekterar varandra och varandras olikheter
- Vi samarbetar för goda relationer i och utanför företaget
- Vi kommunicerar tydligt och med god ton
- Vi känner ansvar och engagemang för våra arbetsuppgifter
- Vi säkerställer äkthet i våra produkter och leveranser

Stolthet

- Vi utmanar oss själva att bli ännu bättre både som individer, grupp och företag
- Vi är goda ambassadörer för Spendrups
- Vi entusiasmerar kollegor och personer i vår närhet
- Vi känner stolthet över det vi producerar och levererar
- Vi har förmåga att uppfylla ställda förväntningar på resultat

Nyskapande

- Vi har lust att undersöka och utforska nya områden
- Vi har viljan att experimentera, uppfinna
- Vi utmanar etablerade sanningar med företagets bästa för ögonen

Handlingskraft

- Vi driver projekt med genuint engagemang
- Vi tar initiativ och tillvaratar möjligheter som är av godo för företaget
- Vi arbetar mot verksamhetens gemensamma mål

Lika rättigheter, lika möjligheter

På Spendrups tror vi på styrkan i mångfald. Vårt löfte ”Välkommen in” handlar om att vi välkomnar medarbetare med olika bakgrund, läggning, egenskaper och kompetenser. Att vara öppen och nyfiken har varit en viktig del av Spendrups framgång. Därför uppmuntrar vi olikhet och unikitet.

En arbetsplats där vissa medarbetare inte ges samma rättigheter och möjligheter som andra är en arbetsplats där medarbetare riskerar att inte komma till sin rätt eller att må dåligt. På Spendrups vill vi att alla våra medarbetare ska trivas och känna sig uppskattade. Därför bedriver vi ett arbete mot alla former av diskriminering, trakasserier eller annan negativ särbehandling på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Vi har en tydlig rutin för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling.

Spendrups strävar efter att vår sammansättning av medarbetare ska spegla det samhälle vi lever och verkar i. Bland våra långsiktiga mål på området finns att vårt arbete med mångfald ska sticka ut och stärka vår attraktion.

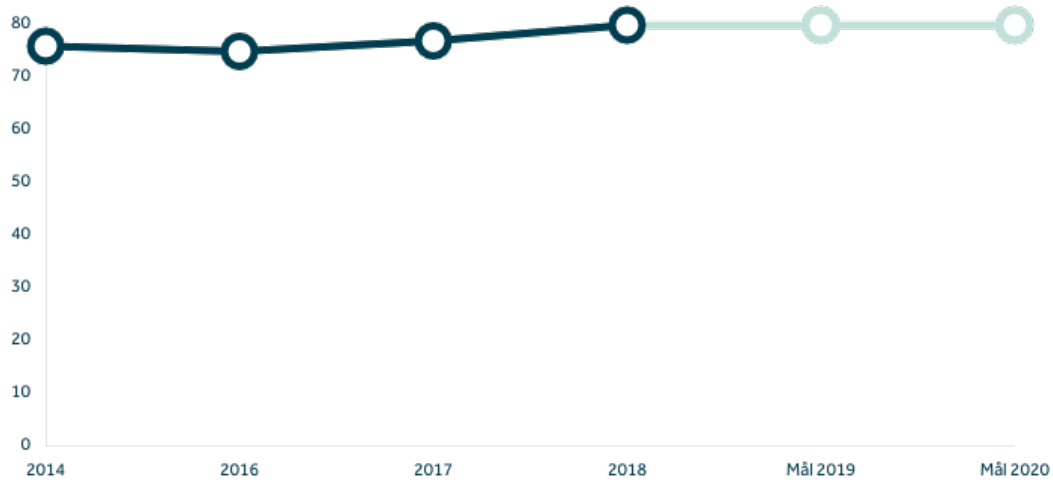
Att verka för mångfald och lika rättigheter handlar förstås om att följa lagstiftningen på området och om att göra det vi anser är rätt. Men det är också ett sätt att skapa värde i eller av verksamheten. Kan vi inte attrahera och rekrytera personer från hela befolkningen riskerar vi att gå miste om viktig kompetens. Detsamma gäller om vi inte utnyttjar potentialen som finns i hela vår medarbetarkår.

Efter metoo

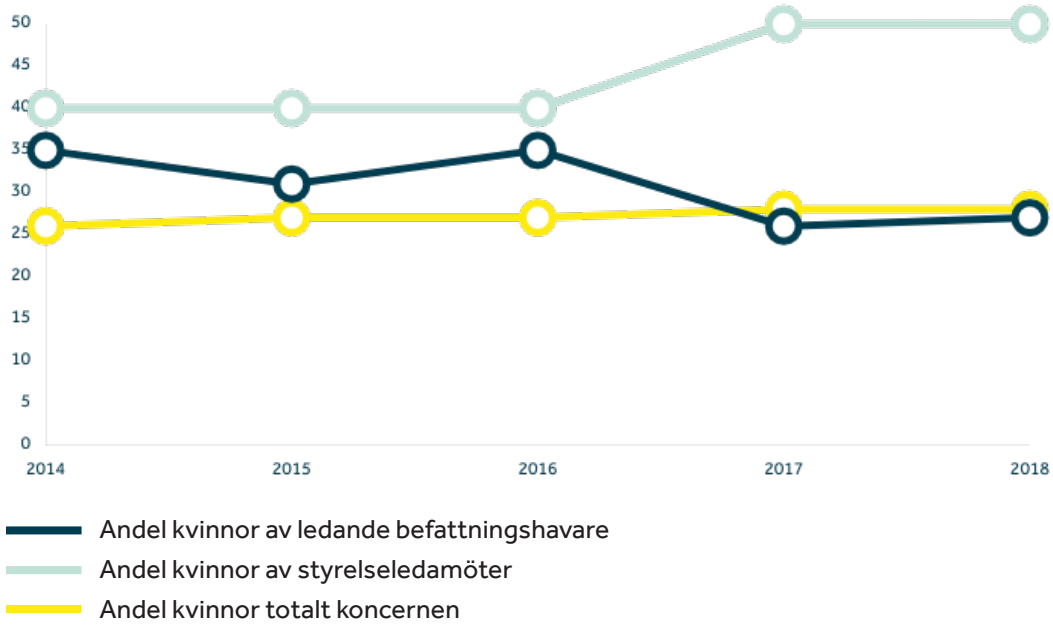
Under hösten 2017 tydliggjorde Spendrups vår nolltolerans mot sexuella trakasserier i samband med metoo-rörelsen. Vi stärkte då också systemen kring hur missförhållanden kan rapporteras på Spendrups, för utsatta och för observatörer. I vår Medarbetarundersökning 2018 följdes det här arbetet upp med frågan ”Vet du vart du ska vända dig om du blir utsatt för diskriminering?” 80 procent svarade ja, vilket

kan jämföras med 76 procent för 2017. Spendrups verkar för jämställdhet mellan män och kvinnor såväl i lönesättning som i antal. Andelen kvinnor på Spendrups är drygt 28 procent, med stor variation mellan avdelningarna. Vi eftersträvar en jämn könsfördelning på företagets alla avdelningar och på ledande positioner. För att uppnå detta kommer vi att lägga särskilt fokus på avdelningar med mer ojämn könsfördelning.

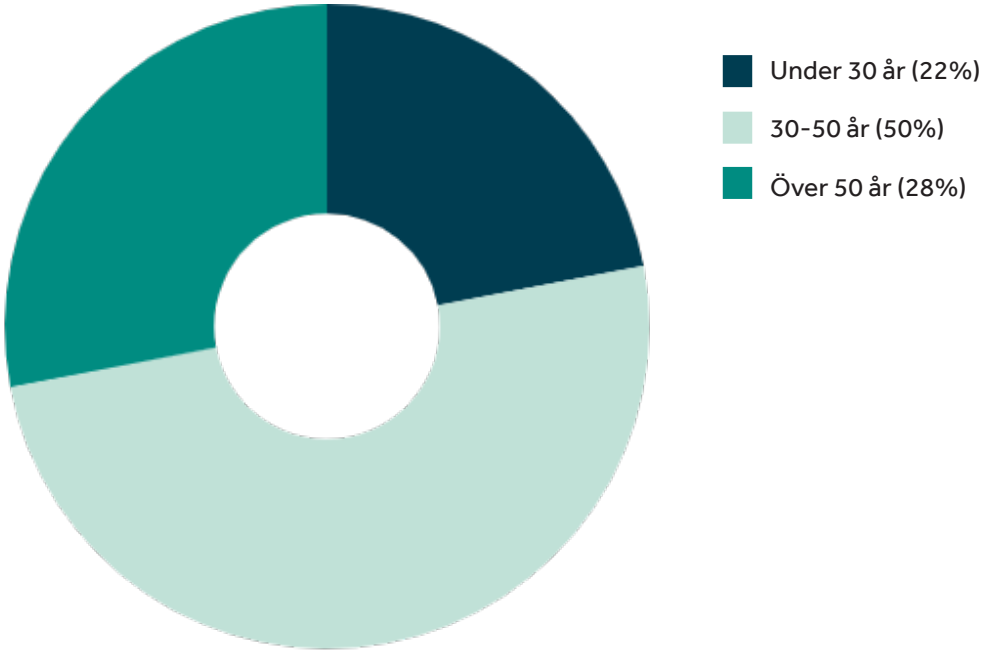
Jämställdhets- och mångfaldsindex

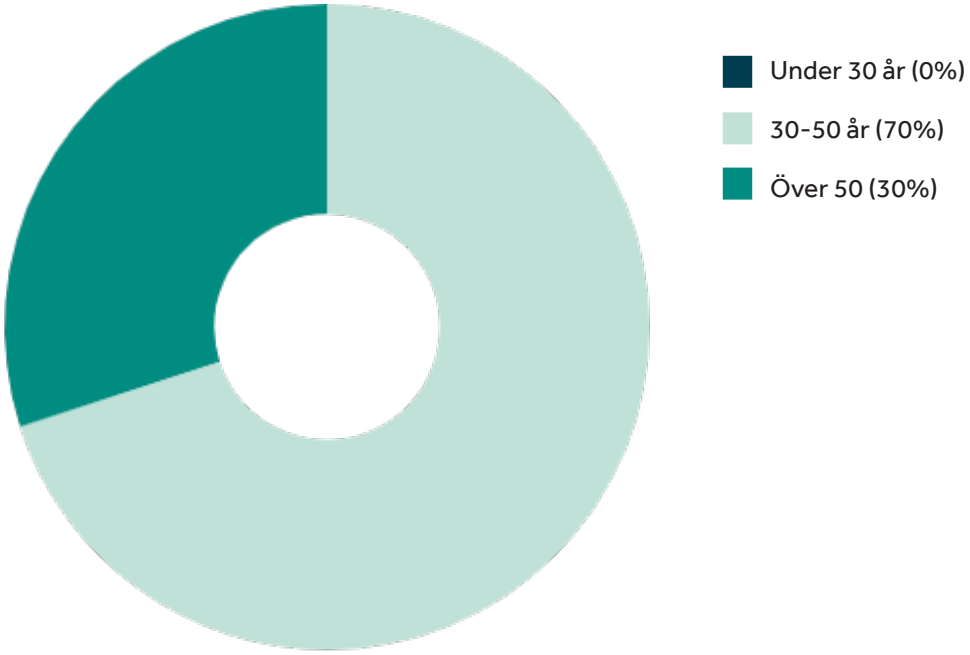

Könsfördelning (%)

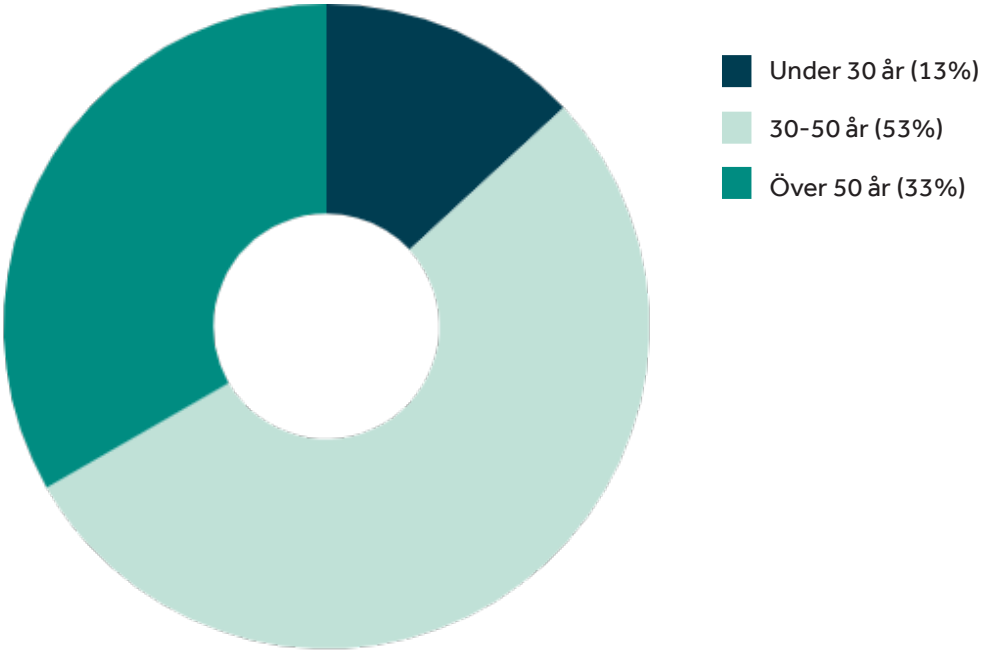
Åldersfördelning, koncernen 2018 (%)

Åldersfördelning, ledningsgrupp 2018 (%)

Åldersfördelning, styrelse 2018 (%)

Aktiviteter inom mångfald och jämlikhet 2018

Under året har vi:

- Uppdaterat vår affärsetiska kod genom att lyfta fram vårt interna löfte "Välkommen in!" som handlar om öppenhet och mångfald samt skrivit om och utökat avsnittet om lika rättigheter och möjligheter.
- Engagerat oss i frågan kring våldsbejakande extremism i Dalarna.
- Sponsrat och deltagit i Ludvika Pride och Falu Pride, samt flaggat i Grängesberg och Stockholm vid Europride.
- Mer aktivt rekryterat första generationens svenskar i Grängesberg.
- Genomfört vår årliga lönekartläggning som jämför lönenivåerna för kvinnor och män.

Fördelning av personalstyrka

	2018	2017	2016
Medelantal anställda	1043	1014	879
Geografisk fördelning			
Stockholmsregionen	34%	33%	30%
Grängesberg	48%	47%	52%
Hällefors	7%	7%	8%
Övriga landet	11%	12%	10%
Yrkeskategorier			
Kollektivanställda	54%	53%	51%
Tjänstemän	46%	47%	49%
Anställningsformer			
Tillsvidareanställning	92%	93%	96%
Heltidsanställda	97%	97%	97%
Medarbetare som omfattas av kollektivavtalet	100%	100%	100%
Medarbetare som omfattas av kravet på årliga medarbetarsamtal	100%	100%	100%

Personlig utveckling på agendan

På Spendrups vill vi ha branschens mest nöjda medarbetare. Därför satsar vi på att främja våra medarbetares personliga utveckling.

Hur ser man som arbetsgivare till att medarbetare känner sig motiverade och engagerade? På Spendrups tror vi att svaret ligger i lyhördhet, uppföljning kring medarbetarnas ambitioner och ett tydligt ledarskap. Så här arbetar vi på området.

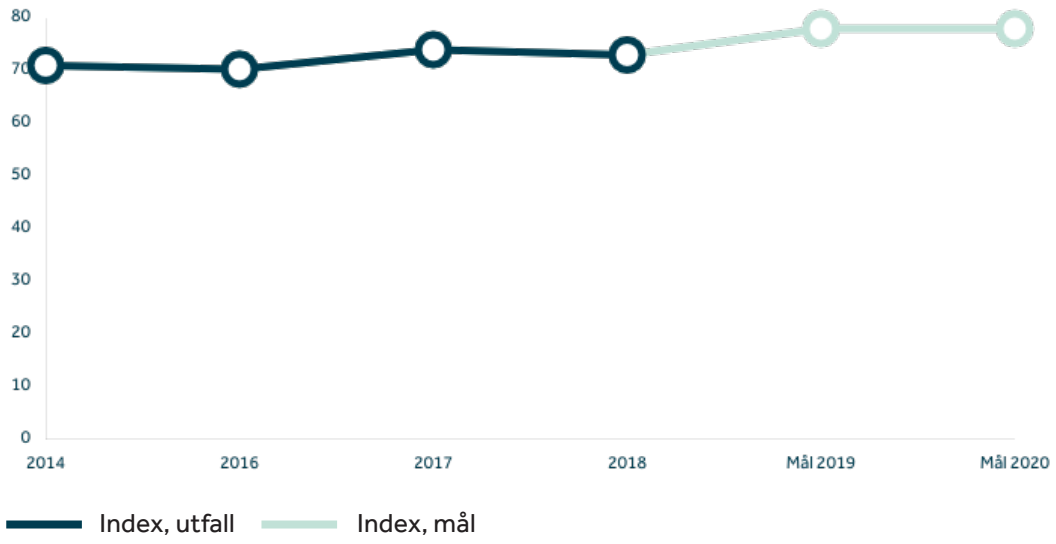
Samtalet är nyckeln

Det är i medarbetarsamtalen mellan våra anställda och deras chefer som medarbetarnas önskan och behov för utveckling hanteras. Här diskuteras vad medarbetaren behöver för stöd i tjänsten hen har, hur hen kan utvidga sin tjänst eller vad som krävs för att ta ett steg i karriären. Individuella planer tas fram och följs upp. Medarbetarsamtalen genomförs en gång per år, med ett halvårigt uppföljningssamtal. Utöver samtalen sker ett löpande arbete mellan chef och medarbetare kring dennes utveckling.

Välkomna alla nya!

Det är viktigt för oss att våra nyanställda känner sig välkomna och snabbt får en god insyn i Spendrups och vårt hållbarhetsarbete. Därför erbjuds nya medarbetare ett omfattande introduktionsprogram som bland annat behandlar våra värderingar, vårt miljöarbete och vår affärsetiska kod.

Motivationsindex

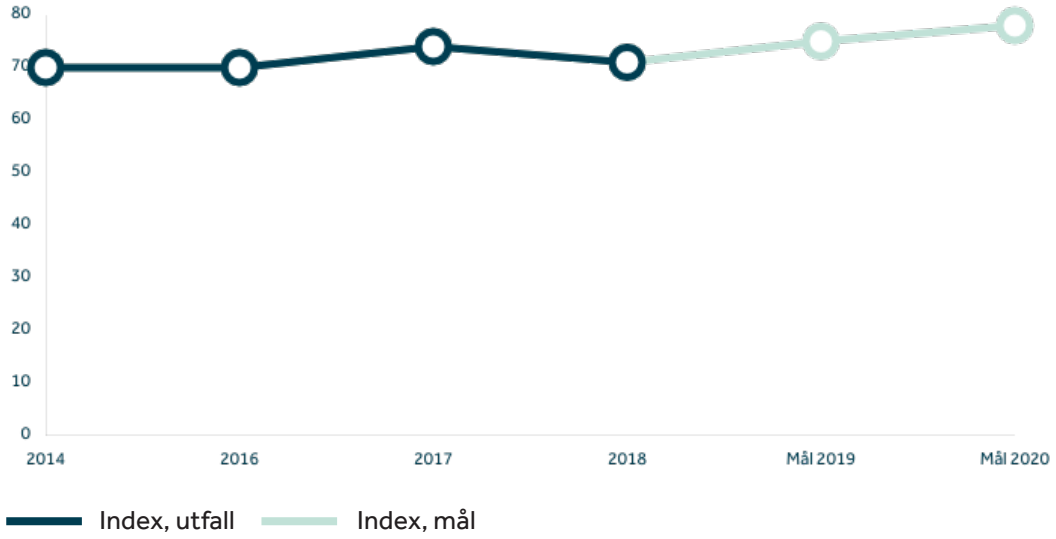
Ledarskap i fokus

Ett av våra mål på medarbetarområdet är att ha ett ledarskap i nivå med de bästa företagen som vi vill jämföra oss med. För att nå dit har vi satsat på ledarskapsutbildningar och samverkan mellan olika avdelningar.

Sedan ett par år tillbaka driver vi en obligatorisk chefs- och lagledarutbildning på temat organisatorisk och social arbetsmiljö. Syftet med utbildningen är att se vad som påverkar psykisk hälsa på jobbet och hur vi bäst arbetar tillsammans. Under utbildningen diskuteras allt från jargong till flexibla arbetstider, skiftarbete och samarbetsformer, hur man jobbar i kontorslandskap samt mail- och mötesrutiner. 2018 har nya transportavdelningen gjort utbildningen för första gången.

2015 startade Spendrups ett driftchefsforum för våra driftchefer som sedan kompletterades med ett lagledarforum för arbetsledarna i främsta ledet inom produktion och logistik. Syftet var att ge ledare från olika avdelningar möjlighet att träffas, diskutera gemensamma lösningar och säkerställa att alla får samma information. Arbetet med forumen har fortsatt under 2018.
Under 2018 har vi vidareutvecklat det ledarforum som vi etablerade 2012 genom att dela upp det i ett Framtidsforum för utvalda anställda och ett Chefsforum för samtliga chefer i koncernen. Temat för 2018 års Framtidsforum var Framtidens Arbetsgivare. Frågor som diskuterades var vad den teknologiska utvecklingen och kommande generationer kommer att kräva av vår verksamhet, samt vilka möjligheter de kan komma att ge oss.

Ledarskapsindex

Med ett effektivare och tydligare rapporteringssystem som engagerar medarbetarna kan vi jobba mer proaktivt för att skapa en trygg arbetsplats.

Apropå arbetsmiljö

Genom att kontinuerligt utveckla och säkra den fysiska och psykiska arbetsmiljön på Spendrups gör vi jobbet tryggare och roligare för våra medarbetare.

Många arbetsgrupper på Spendrups utsätts för fysiska risker i sitt dagliga arbete. Mekaniska moment och tunga maskiner innebär risk för klämskador eller stötskador. Inom åkeriverksamheten finns riskmoment exempelvis när vi lastar på och av fat och pallar. Vi arbetar också med potentiellt farliga kemikalier i våra rengöringsprocesser.
Utan ett hållbart och systematiskt hälso- och säkerhetsarbete utsätts medarbetarna även för psykiska risker, till exempel utbrändhet.

Spendrups följer Arbetsmiljölagstiftningens föreskrifter för psykosocial och organisatorisk arbetsmiljö. Vårt arbete på området guidas också av vår affärsetiska kod som bland annat täcker frågor som säker arbetsmiljö, motivation och arbetsglädje. Självklart följer vi också vår egen arbetsmiljöpolicy.

För att styra arbetet framåt har vi centrala och lokala skyddskommittéer som rapporterar avvikelser och gör handlingsplaner samt har samverkansmöten med de fackliga organisationerna. De här kommittéerna hanterar både fysiska och psykosociala riskfrågor i sina forum. Uppmärksammandet av det psykosociala är relativt nytt. Det beror dels på att den nya arbetsmiljölagstiftningen lägger större vikt vid psykosociala frågor och dels på att vi har insett värdet av att hantera dem.
Vi genomför löpande obligatoriska utbildningar inom arbetsmiljö för chefer, skyddsombud och fackliga företrädare.

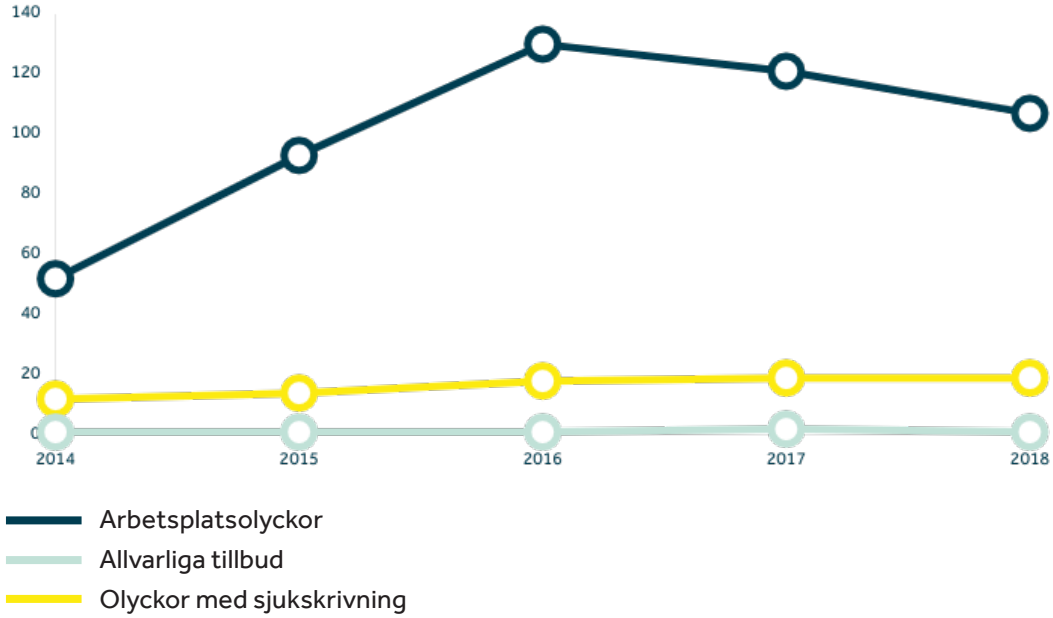
Ett bokslut över Spendrups systematiska arbetsmiljöarbete redovisas årligen för företagsledningen.

Så når vi nollan

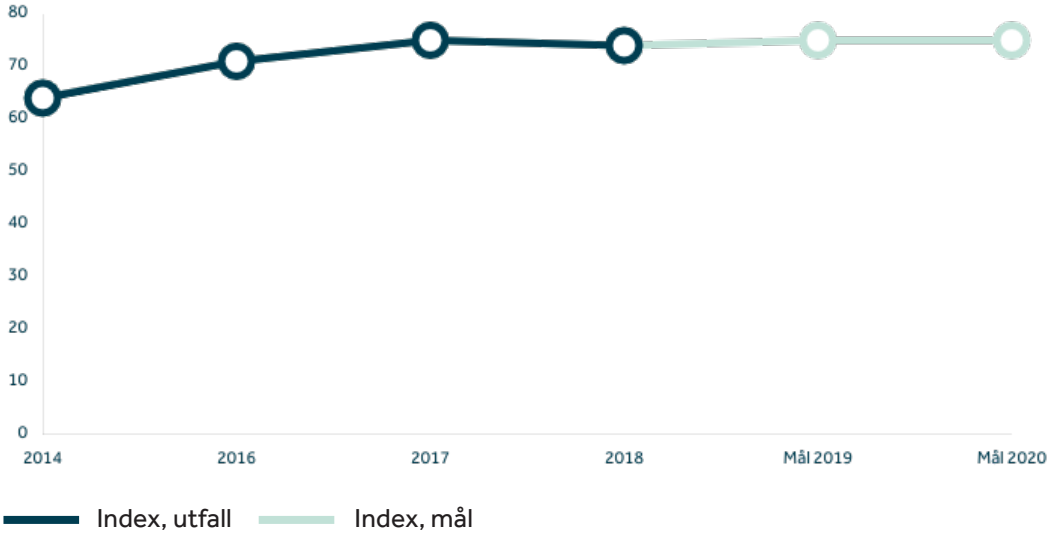
Ett av Spendrups mål för medarbetarområdet är att vi ska ha noll skador som innebär sjukskrivning. För att se till att våra medarbetare utsätts för så lite olycksrisker som möjligt investerar vi i nya system, moderna maskiner och kompetensutveckling.

För ett par år sedan driftsatte vi ett standardiserat system för digital rapportering av olycksfall och tillbud. Det nya systemet har förenklat inrapporteringen och effektiviserat registreringen och uppföljningen av olyckor. Det har också fått fler medarbetare att rapportera in händelser som kunde ha lett till en olycka. För att arbeta än mer proaktivt med vår riskhantering gjorde vi det under 2018 möjligt att rapportera in riskobservationer i systemet.
Många av medarbetarna på Hällefors och Grängesberg arbetar i skift och det kan påverka deras välmående på flera sätt. Under 2017 började vi därför utbilda alla skiftarbetare i ett så kallat skiftkörkort. Utbildningen handlar om hur man som skiftarbetare bör förhålla sig till exempelvis sömn, träning och kost för att må så bra som möjligt. Alla befintliga medarbetare har nu gjort utbildningen och under 2018 har de bara genomförts för nya medarbetare.

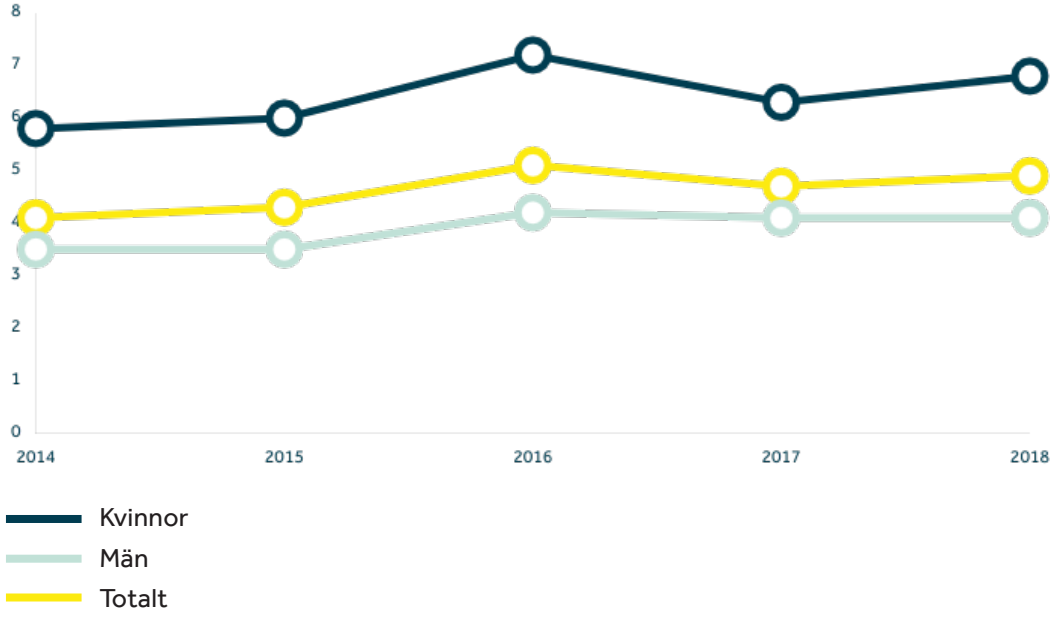
Antal rapporterade olycksfall och tillbud

Arbetsmiljöindex

Andel sjukfrånvaro av anslagen arbetstid

ETIK OCH ANTIKORRUPTION

Så förhindrar vi korruption

Som en stor inköpare av råvaror och distributör av drycker är det viktigt att vi alltid agerar etiskt och driver ett ambitiöst antikorruptionsarbete.

Korruption är ett stort ord som ofta kopplas till politiska utvecklingar på högsta nivå. Men etik- och antikorruptionsarbetet är väldigt viktigt även för företag som Spendrups, inte minst eftersom vi har en global värdekedja.

Riskerna med korruption och bristande affärsetik är många. Om någon form av otillbörlig påverkan sker vid våra inköp kan det exempelvis leda till att de råvaror vi köper in inte uppfyller våra kvalitetskrav – eller att de inte är producerade enligt våra högt ställda krav på arbetsmiljö, mänskliga rättigheter och miljöpåverkan. I försäljningsledet kan marknadsföring, om den inte baseras på affärsetiska principer, bidra till en osund alkoholkultur.

Vår målsättning inom etik och antikorruption är att kontinuerligt öka medarbetarnas kunskap genom riktade utbildningsinsatser inom de områden som är särskilt relevanta för respektive grupp. Försäljning, marknadsföring och inköp är de funktioner som främst berörs av affärsetiska risker som korruption och mutor. Medarbetare på dessa avdelningar får därför riktad information och utbildning om Spendrups affärsetiska riktlinjer, men även gällande regler om konkurrenshämmande aktiviteter, antikorruption och marknadsföring.

Vår nya affärsetiska kod

Spendrups affärsetiska kod lägger en tydlig grund för vårt etik- och antikorruptionsarbete. Den beskriver

de affärsetiska riktlinjer som vi arbetar efter och de höga krav som vi ställer både på oss själva och på dem vi arbetar med. Koden tar bland annat upp hur vi ser på extern representation, rättvis konkurrens och sunda affärsprinciper. Även områden som inte är direkt kopplade till antikorruption – till exempel säkerhet och trygghet på arbetsplatsen, lika rättigheter och möjligheter, ansvarsfull marknadsföring, mångfald och inkludering samt ett ansvar för en sund dryckeskultur – behandlas i koden.

Under 2018 har vi uppdaterat vår affärsetiska kod. Syftet med uppdateringen var att ytterligare förtydliga grunden för vårt antikorruptionsarbete. Vi har exempelvis lagt in praktiska riktlinjer kring vad vi förväntar oss av medarbetarna. Både koncernledningen och styrelsen i Spendrups Bryggeri antog den nya koden under hösten 2018.

Under året har alla chefer på Spendrups deltagit i en workshop om etiskt beslutsfattande; i samband med denna fick de en introduktionsutbildning till den nya affärsetiska koden. Även andra grupper fick riktad utbildning i koden. För nyanställda är utbildning i den affärsetiska koden en obligatorisk del av introduktionsprogrammet och utbildningen finns tillgänglig för alla medarbetare på vårt intranät.

I december 2018 genomfördes en utbildning i affärsetik för alla medarbetare på vårt dotterbolag Spring Wine & Spirits AB.

Arbetet framåt

Under 2019 kommer Spendrups att fortsätta med riktade utbildningsinsatser i bland annat konkurrensrätt och affärsetik. Grupperna som kommer att få gå utbildningarna är bland annat försäljningsdivisionerna, inköp, marknad och kommunikation.

Som ett led i vårt etik- och antikorruptionsarbete kommer vi under 2019 att inrätta en whistleblower-funktion. Detta för att skapa ytterligare en kommunikationsväg för den som önskar rapportera oegentligheter på ett anonymt sätt.

Spendrups har en världsomspännande leverantörskedja. För oss är det viktigt att säkerställa höga krav på kvalitet och hållbarhet, genom systematiska leverantörsbedömningar.

Våra leverantörer

Välkommen till Spendrups leverantörskedja – här finns tusentals aktörer, samarbetspartners och leverantörer som hjälper oss driva verksamheten framåt varje dag. Att vara en stor aktör i dryckesbranschen innebär att vi måste ta mycket ansvar. Men det ger oss också möjligheten att skapa positiv förändring genom hela leverantörskedjan.

Spendrups har en komplex och världsomspännande leverantörskedja, särskilt när man ser både till Spendrups Bryggeri AB och vårt dotterbolag Spring Wine & Spirits AB. En viktig del i vårt hållbarhetsarbete är därmed att säkra våra leverantörskedjor. Att arbeta med de här frågorna är nödvändigt för att vi ska kunna fortsätta verka på marknaden; Systembolaget ställer exempelvis krav på efterlevnad av BSCI i sina inköpsvillkor. BSCI (The Business Social Compliance Initiative) är ett branschdrivet initiativ för företag som är engagerade i att förbättra arbetsförhållanden i fabriker och på lantbruk i hela världen.

Om hållbarheten inte uppehålls i våra leverantörsled innebär det risker för bristande arbetsförhållanden, livsmedelssäkerhet och miljöansvar samt brott mot mänskliga rättigheter. Generellt sett gäller detta särskilt inom vinindustrin, i länder där hållbarhetsmognaden är låg och under perioder då vinindustrin är under extra hårt tryck, exempelvis skördetid. Under dessa perioder är användandet av säsongsarbetare extra vanligt, och detta är sammankopplat med särskilda risker.

Styrning

Spendrups Bryggeri AB och dotterbolaget Spring Wine & Spirits AB skiljer sig åt något i styrningen krig hållbarhet i leverantörskedjan. Gemensamt för båda bolagen är att Spendrups affärsetiska kod ligger till grund för arbetet. Vi kräver också att våra leverantörer ska agera enligt gällande lagstiftning i landet där de verkar samt att de följer FN:s Global Compact-principer. I dessa principer ingår bland annat att respektera FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention och ILO:s riktlinjer för rättigheter i arbetet.

För Spendrups Bryggeri finns inköpspolicy, riktlinjer för inköp och system för val av leverantör som guidar arbetet med leverantörerna. Vi förväntar oss även att våra leverantörer verkar för att deras affärspartners tar miljömässigt och socialt ansvar. I den leverantörsbedömning som Spendrups Bryggeri använder frågar vi exempelvis om leverantören har genomfört en systematisk bedömning av sin egen leverantörskedja för att säkerställa efterlevnad av internationella riktlinjer inom affärsetik och socialt ansvar. Svarar de nej blir affären inte av.

Spendrups Bryggeri är certifierat enligt FSCC 22000 för livsmedelssäkerhet, vilket även det påverkar arbetet på området.

Under 2018 har Spring Wine & Spirits börjat använda samma typ av leverantörsbedömning som Spendrups Bryggeri. Det är ett viktigt steg mot mer omfattande kontroll av våra leverantörer.

På bryggeriet

Spendrups Bryggeri AB vill arbeta med de bästa leverantörerna vad gäller både kvalitet och hållbarhet. I vår bryggeriverksamhet säkerställer vi detta genom att genomföra leverantörsbedömningar av prioriterade leverantörer vid inköps- och investeringsbeslut. Till gruppen prioriterade leverantörer hör bland annat bryggeriverksamhetens alla råvaruleverantörer, alla primärförpackningsleverantörer, leverantörer som har stor miljöpåverkan samt leverantörer som verkar i riskländer. Vi accepterar inga samarbeten med aktörer där vi har anledning att misstänka att det förekommer allvarliga oegentligheter, exempelvis kränkningar av mänskliga rättigheter. Visar det sig att leverantören inte svarat sanningsenligt har vi rätt att säga upp avtalet.

Kolsyrebrist och torka

2018 var ett på många sätt prövande år. Under början av sommaren, som också är högsäsong för dryckesindustrin, infann sig en allvarlig kolsyrebrist i hela norra Europa. Bristen var kopplad till produktionsproblem samt underhållsarbete på flera kolsyrefabriker i Europa. Samtidigt skördade svenska bönder bara cirka 50 procent av sin prognosticerade volym av maltkorn, vilket har stor betydelse för oss eftersom 95 procent av det maltkorn vi köper in är från Sverige. Även årets sockerskördar var sämre än normalt efter det torra och varma vädret. Det påverkade också vår ambition att köpa ekologiskt socker från Skandinavien i stället för från Sydamerika, vilket du kan läsa mer om här. Att lägga sockerinköpen närmre Sverige skulle kunna ge både miljömässiga och sociala fördelar i leverantörskedjan.

Genom omfattande prioriteringar i produktionen klarade Spendrups årets utmaningar relativt bra. En viktig faktor till detta är våra goda relationer med leverantörer, bönder och mälterier som har gjort allt vad de kunnat för att hjälpa oss. Tack vare våra nära samarbeten har vi lyckats säkra försörjningen för 2019.

Stärkt leverantörskontroll

Spendrups Bryggerier intensifierar och systematiserar hela tiden arbetet med vår leverantörskedja för att stärka relationen med seriösa leverantörer. 2017 uppdaterade vi vår leverantörsbedömning med frågor om livsmedelsbedrägeri och skalskydd relaterat till livsmedelssäkerhet, detta för att möta den skärpta

standard för livsmedelskvalitet som kommer i och med 2018 års uppdatering av vår FSCC 22000-certifiering. Och under 2018 har vi uppdaterat avsnittet för socialt ansvar i vår leverantörsportalen, detta för att motsvara krav från BSCI. Avsnittet för socialt ansvar är nu mer omfattande och innehåller mer specifika frågor, till exempel huruvida medarbetare har rätt att ansluta sig till en fackförening.

Vi arbetar även mycket med leverantörsutveckling för att komma närmare leverantörerna. Arbetet består till stor del av månatliga avstämningsmöten mellan Spendrups och leverantör där fokus ligger på produktion- och lagersituationen, men där vi också tar upp frågor gällande miljö, kvalitet och avvikelser.

Årets leverantörsbesök

Vi genomför också leverantörsbesök i bryggeriverksamheten. Vårt fokus under leverantörsbesöken är livsmedelssäkerhet, men vi kan även se till exempelvis arbetsmiljö och verksamhetens miljöarbete.

Under 2018 har vi besökt nio leverantörer. Val av leverantörer som vi besöker beror på flera olika faktorer – vi kan till exempel besöka en leverantör som vi har behövt reklamera produkter från eller leverantörer som helt enkelt är mycket viktiga för oss. För 2018 har vi fokuserat på att säkerställa dels ekologiska råvaror och dels primärförpackningar och råvaror, det vill säga material som har kontakt med eller är inkluderade i drycken. En av revisionerna var hos en leverantör av ekologisk humle i USA, där vi besökte både odlarna till de olika fabrikerna. Vi gjorde även en revision av en leverantör av ekologiskt fruktkoncentrat från Turkiet. Samtliga revisioner som slutfördes under 2018 godkändes. Revisionen i Turkiet är inte slutförd än – leverantören har några anmärkningar som vi räknar med att de ska åtgärda i samarbete med oss under 2019.

Textilprojekt i Indien

Merparten av leverantörerna till Spendrups Bryggeri kommer från länder inom EU där risken för missförhållanden i leverantörskedjan är relativt låg. Våra leverantörer av reklammaterial och textilier kommer dock från länder i Asien som generellt sett ses som mer riskabla på dessa områden, exempelvis Indien. Under 2017 har vi i samarbete med en leverantör av reklamtextil från Indien tagit fram en linje klimatkompenserade profilplagg av ekologisk och Fairtrade-märkt bomull. Under 2018 har samarbetet löpt på och leverantören har reviderats enligt BSCI.

Mål på området

Spendrups Bryggerier har ett mål på 100 procent godkända granskningar av prioriterade leverantörer. Vid utgången av 2018 hade vi färdiggranskat och godkänt 92 procent av våra prioriterade leverantörer, vilket är ungefär samma som 2017. Vår långsiktiga ambition är att granska och bedöma alla våra prioriterade leverantörer ur ett hållbarhetsperspektiv, och vi bedriver ett löpande granskningsarbete. Liksom förra året är en orsak till att vi inte ligger på 100 procent att flera av våra leverantörer är mitt i granskningen och därmed inte räknas som granskade. Vi får också löpande in nya leverantörer som behöver granskas för att vår procentandel inte ska sjunka.

Leverantörsbedömningar	2018	2017
Livsmedelsråvaror	97%	100%
Inköpt färdigvara	100%	83%
Förpackningar	97%	91%
Transporter	92%	88%
Övriga insatsvaror och tjänster	91%	88%
Reklammaterial	75%	94%
Total andel bedömda leverantörer	92%	89%

På Spring Wine & Spirits

På Spendrups dotterbolag Spring Wine & Spirits ställer vi höga krav när vi väljer vinproducenter. Vi arbetar med välrenommerade bolag och vi genomför alltid producentbesök innan vi inleder ett nytt samarbete med en producent. Dessa platsbesök är inte regelrätta revisioner, men vår representant träffar producenten och ser hur de jobbar på vineriet. Under 2018 har vi börjat arbeta på samma sätt gentemot våra spritleverantörer.

Ny leverantörsportal

Fram till 2018 krävde vi att producenten också skriftligen ska acceptera att arbeta utifrån FN:s Global Compact-principer, och 2017 hade 65 av totalt 78 vinproducenter skrivit under på detta. För att möta ökade hållbarhetskrav från koncernledningen och stora kunder som Systembolaget har vi under 2018 tagit fram ett nytt, mer omfattande system för att kontrollera våra leverantörer. Det är en leverantörsportal baserad på den som Spendrups Bryggerier använder.
Vi har under året pilottestat den nya leverantörsportalen med hjälp av ett par av våra leverantörer och justerat den för att passa just vår verksamhet. Vi har även tillsatt en resurs på deltid för att ansvara för leverantörsutvärderingen. För 2019 är planen att börja använda leverantörsportalen för nya leverantörer. Ambitionen är också att börja utvärdera våra befintliga leverantörer i portalen.

Förbättringsarbete

2017 gjorde Systembolaget revisioner av tre av våra risklandsproducenter, och för två av dessa producenter krävdes uppföljande åtgärder. Under 2018 har vi samarbetat både med Systembolaget och med producenterna i dessa processer, främst i framtagandet av handlingsplaner för producenterna. Producenterna har därigenom skapat tydliga förbättringar och höjt sin hållbarhetspresentanda.

Ett bildande år

I december 2018 genomförde vi en utbildning i affärsetik kopplat till Spendrups affärsetiska kod för alla medarbetare på Spring Wine & Spirits. Under året har alla medarbetare även genomgått Spendrups e-learning om miljöfrågor. Ytterligare utbildningar är inplanerade för 2019.

Loka Heroes är Spendrups största initiativ som under 2018 växte med fyra nya projekt. Därmed finns nu 14 grupper runt om i landet som tar sig an olika samhällsutmaningar genom basket.

SAMHÄLLSENGAGEMANG OCH PARTNERSKAP

Så gör vi skillnad i lokalsamhället

Som en stor aktör är det mycket viktigt för oss på Spendrups att de orter som vi verkar i mår bra. Därför är vi en aktiv del i civilsamhället på våra verksamhetsorter. Vårt långsiktiga engagemang sträcker sig över ett flertal områden, från miljöfrågor till invånarnas välmående och trygghet.

Vi engagerar oss i en rad organisationer och nätverk som arbetar med relevanta frågor inom samhälle, näringsliv, ekonomi, miljö och hållbar utveckling. Bland dem märks Sveriges Bryggerier, Sprit & Vinleverantörsföreningen (SVL), Livsmedelsföretagen (LI), Dagligvaruleverantörernas förbund (DLF), Nätverket för Hållbart Näringsliv (NMC), Sveriges Annonsörer, IVL Svenska Miljöinstitutet, Green Chain samt Circular Sweden.

Spendrups är också engagerade i de lokalsamhällen som vi har koppling till. På våra verksamhetsorter stödjer vi projekt inom föreningsliv och fritid, ofta med ungdomar i fokus. Syftet med vårt arbete är att skapa sociala sammanhang som har betydelse för lokalsamhället och för våra medarbetare och deras familjer. Bland våra långsiktiga mål finns att ha en positiv inverkan på områdena hälsa och mångfald – och under 2018 har en stor del av vårt lokala samhällsengagemang varit kopplat till människors lika rättigheter och värde.

Här berättar vi om några av de initiativ som Spendrups stöder eller är med och driver.

Lika rättigheter i Ludvika

Under 2018 har det skrivits mycket om högerextremismen i Dalarna – specifikt i Ludvika kommun, där Spendrups verkar. Magasinet Expo rapporterade att Dalarna är den svenska nazismens starkaste fäste då den våldsamma nazistorganisationen NMR, Nordiska Motståndsrörelsen, har hittat hem där. Dagens Nyheter rapporterade om nazister som försökte rekrytera barn från skolgården på Lorensbergaskolan. Samtidigt har Ludvika kommun tagit emot ett relativt högt antal nyanlända personer under senare år. Det var mot den bakgrunden som Spendrups beslutade att under 2018 bedriva ett omfattande arbete i Dalarna och då främst Ludvika kring tolerans, mångfald och allas lika värde.

Första maj 2018 genomfördes en motdemonstration mot en NMR-marsch i Ludvika med representanter från lokalsamhället: antirasistiska organisationer, lärare och rektorer, kommunalråd, biskop och kyrkoherde, representanter för idrottsrörelsen samt ledningar för de stora privata arbetsgivarna, det vill säga Spendrups och ABB. I augusti arrangerades ett möte för tolerans och mot extremism i Ludvika. Medverkade gjorde bland andra representanter från Spendrups, ABB och Ludvika kommun samt landshövdingen kring antidemokratiska rörelser i Dalarna. Författaren och psykologen Hédi Fried – som överlevde förintelsen – deltog vid båda sammankomsterna.

Under året har vi både medverkat i och sponsrat Pride i Ludvika och Falu-Pride. Vi har också hissat Pride-flaggan i samband med Europride på huvudkontoret i Vårby och i Grängesberg. Flaggorna i Grängesberg stals och brändes, vilket Spendrups polisanmälde – sedan satte vi upp nya flaggor.

Internt har vi under året reviderat vår affärsetiska kod för att tydligare lyfta fram löftet "Välkommen in!", som handlar om styrkan i mångfald och öppenhet. Vi har tagit Loka Heroes till Ludvika, vilket du kan läsa mer om nedan. Sist men inte minst har vi gått ihop med ABB för att möjliggöra att Högskolan i Dalarna skapar en doktorandtjänst kring forskning på våldsbejakande extremism. Tillsammans kommer vi och ABB att sponsra tjänsten i fyra år.

I början av 2019 mottog Spendrups Dalarnas mångfaldspris för vårt arbete för allas lika rättigheter. Motiveringen löd:

"Mångfaldspriset går till ett företag som vet att kraften i människors olikheter är nyckeln till dess framgång. De skapar en långsiktig tillväxt genom att utmana traditionella könsroller och ge varje anställd möjlighet att vara sig själv. Ett glödande engagemang för frågorna i företagets alla nivåer tillsammans med en tydligt förankrad strategi säkerställer att omvärlden tillsammans med såväl medarbetare som kunder och leverantörer varje dag kan hälsas välkommen in till Spendrups."

Loka Heroes fortsätter att göra skillnad

Spendrups enskilt största samhällsinitiativ är Loka Heroes, där vi genom ett samarbete med Svenska Basketbollförbundet stöttar olika eldsjälar som gör skillnad i samhället genom basket. Inom Loka Heroes pågår just nu 14 olika projekt som tar sig an olika samhällsutmaningar. Under 2018 har följande projekt startats upp:

Basket Gäris i Vårby

Bara fem procent av högstadietjejer i Vårby är med i en idrottsförening, enligt en undersökning från 2014/2015. Det är minst i Sverige och kan jämföras med exempelvis Lidingö och Limhamn där andelen enligt samma undersökning var 59 respektive 60 procent. För att göra föreningslivet mer tillgängligt för

Vårbyborna startade vi under 2018 projektet Basket Gäris i Vårby. Projektet har letts av basketränarna Hiba Achahbar och Sanna Ahmad och blev snabbt en stor succé. Träningar har pågått under året och initiativet har fått mycket uppmärksamhet i media. Basketproffset tillika Loka Heroes-ambassadören Amanda Zahui fick ta emot Sportspegelnpriset på Idrottsgalan i januari 2019 för hennes engagemang i Basket Gäris.

Basketfamiljen i Ludvika

I Ludvikas Basketfamiljen är alla välkomna – gammal som ung, tjej som kille, nybörjare som proffs, nyinflyttad som inbiten Ludvikabo. Två gånger i veckan under sommaren 2018 erbjöd Loka Heroes lärarledda open court-träningar på kommunens nybyggda multiarena och en uppfräschad utomhusplan. Till inomhussäsongen flyttade man in träningarna och man kommer nu att fortsätta med prova-på-basket hela säsongen 18/19. Ett av varje veckas tillfällen är förlagt till fredag kväll för att få in ungdomar från stan till plan.

För att locka nya ungdomar till Basketfamiljen gjordes under hösten 2018 en kampanj där man ”sådde basketfrön” – 50 Loka Heroes-bollar gömdes någonstans i Ludvika tillsammans med en inbjudan till open court-träningarna. 25 personer från Ludvika kommun, lokala företag och organisationer engagerades och fick gömma varsin boll, och resterande bollar gömdes av personalen på Spendrups i Grängesberg.

Tränarakademin i Karlstad

Agnes Lindell var basketränare för fyra lag och drev en basketklubb i Karlstad. I sitt arbete märkte hon av en tränarbrist i staden. Därför ansökte hon om – och fick – stöd från Loka Heroes.
– I Karlstad har vi massor av barn och ungdomar som älskar basket, men det är en enorm brist på tränare som kan ta vara på deras intresse. Det ska jag ändra på! Med stödet från Loka Heroes ska jag starta TränarAkademin för ungdomarna i det multikulturella området Kronoparken i Karlstad. Vi har sett hur ungdomarna växer när de får ta ansvar och tränarrollen ger en väldigt bra förberedelse för deras kommande arbetsliv. Att få igång fler ungdomstränare kommer dessutom att bidra med en långsiktighet till vår verksamhet och kommer göra det möjligt för fler barn att spela basket, säger Agnes som blev utnämnd till Årets Vardagshjälte i Karlstad 2018.

High five tour

Några andra som har fått stöd av Loka Heroes är HG Rådström, Lilliana Rodrigues och Alexander Wallin. Som aktiva i Sundsvallslaget Blue Heroes sökte de stöd för att göra basket mer tillgängligt för personer med funktionsnedsättning.

– Var femte person i åldern 16-29 år med funktionsnedsättning motionerar aldrig, trots att det är jätteviktigt för den fysiska och psykiska hälsan. Med stöd från Loka Heroes ska vi nu ge oss ut på High Five Tour för att sprida basketen på särskolorna i Mellannorrland. Det finns cirka 3 500 personer i målgruppen och vårt mål är att träffa hälften. Givetvis vill vi att alla ska få chansen att testa på basket och allt vad det innebär med glädje, lagsammanhållning, integration och allas möjlighet att delta i gemenskapen, sa HG Rådström efter att de fått stödet från Loka Heroes.

Fler initiativ som vi stöder

Nattvandrarna

Spendrups stöttar sedan många år tillbaka den ideella organisationen Nattvandrare i Sverige Riksnätverket, och vi är en av organisationens enskilt största bidragsgivare. Nattvandrare i Sverige Riksnätverket är en ideell, demokratiskt uppbyggd organisation för lokala grupper och föreningar.

Syftet med nattvandring är att det ska finnas vuxna förebilder, medmänskligt stöd och social trygghet bland unga människor när de rör sig ute på kvällar och nätter. Nattvandrarna ska finnas till hands för att sätta gränser, skapa trygghet och ge stöd och hjälp när det behövs. Deras närvaro förebygger kriminalitet som skadegörelse, våld och drogmissbruk. Volontärerna är personer över 25 år som är goda förebilder för unga.

Under 2018 stöttade vi ett av Nattvandrarnas specifika initiativ – en profilerad buss som gör det möjligt för nattvandrare att öka sin synlighet likväl som sin tillgänglighet på stora evenemang runt om i landet. Det övergripande syftet med sponsringen är att stötta Nattvandrarnas verksamhet och att främja en sund alkoholkonsumtion. Bussen fungerar som en knytpunkt för nattvandrarna samt en samlingsplats för ungdomar ute på event och festivaler. Arbetet fortsätter under 2019.

Sjöräddningssällskapet

Spendrups sponsrar sedan flera år tillbaka Sjöräddningssällskapet, en ideell organisation som består av cirka 2 100 frivilliga sjöräddare. Samarbetet består av att Spendrups sponsrar Sjöräddningssällskapet med olika sorters drycker, och den ovanligt varma och långa sommaren 2018 gjorde bidraget till Sjöräddningssällskapet mer uppskattat än vanligt. Mycket dryck har gått åt i det frivilliga arbetet att säkra människors säkerhet på sjön.

Ung Företagsamhet

Spendrups är grundat på entreprenörskap och det är därför självklart för oss att stödja entreprenörskap bland ungdomar. För elfte året i rad delade familjen Spendrup under 2018 ut stipendiet Ung Företagsamhet till unga företagare. Syftet är att uppmuntra och stärka unga företagare som visar prov på god affärsmässighet och utmärkande entreprenörsegenskaper. Vinnaren får 50 000 kronor för att utveckla sin affärsidé och bjuds in till en dag på Spendrups för att träffa företagsledningen.

2018 års vinnare blev Team Together. Team Together erbjuder ett sätt för skolklasser, idrottslag, föreningar och ideella organisationer att tjäna pengar till sina team.

Partnerskap

Tillsammans med aktörer inom skola och näringsliv kan vi göra verklig skillnad både inom och utanför vår bransch. Här är tre exempel på samarbeten och branschinitiativ som ligger oss nära om hjärtat.

Klimatinitiativet

Dryckesbranschens Klimatinitiativ är ett initiativ startat i samverkan mellan Systembolaget, Sprit- & Vinleverantörsföreningen och Sveriges Bryggerier. Det är ett gemensamt åtagande där branschen ska mäta sin klimatpåverkan och sätta mål för att minska den.
Under 2018 har Klimatinitiativet utvecklat och anpassat ett rapporteringsverktyg och gemensamt tagit fram mätpunkter. Verktyget är framtaget av branschen för branschen. Det framtagna verktyget gör det möjligt för alla företag att se sin egen klimatpåverkan och därifrån sätta egna mål. Det gör det också möjligt att se branschens hela klimatavtryck och utifrån det sätta gemensamma mål. 2019 blir första året som vi rapporterar in, för helåret 2018.

Circular Sweden

Spendrups är sedan slutet av 2018 medlem i Circular Sweden. Circular Sweden är ett företagsforum som vill bidra till cirkulära materialflöden och en hållbar konsumtion genom samarbete i värdekedjor och över branschgränser. Som medlem åtar vi oss att ta ansvar för en effektivare materialhantering samt att årligen rapportera utifrån våra uppsatta mål kring cirkularitet. Företag som är producenter åtar sig även att öka sina inköp av återvunnet material, effektivisera materialanvändningen och aktivt arbeta med design för återanvändning och återvinning. Visionen är 100 procent cirkulära materialflöden och målet är att Sverige år 2030 är ledande inom cirkulära materialflöden och driver utvecklingen internationellt. Forumet är initierat av Återvinningsindustrierna och i dagsläget finns förutom dem också Axfood, H&M, Houdini, IKEA, NCC, SSAB och Tarkett bland medlemmarna.

Hållbart företagande vid Örebro Universitet

2017 hjälpte Spendrups till att utveckla ett nytt mastersprogram vid Örebro universitet. Programmet riktar sig till studenter som i framtiden vill jobba med hållbarhetsfrågor. Masterprogrammet startade höstterminen 2018 och inom ramen för kurserna ”Miljömanagement” samt ”Hållbara försörjningskedjor” bjöd Spendrups in eleverna på ett studiebesök på Spendrups i Grängesberg. Där fick de bland annat se vårt bryggeri, med särskilt fokus på vår unika dravförbränningsanläggning, samt höra om vårt miljö- och hållbarhetsarbete. Efter besöket arbetade studenterna med en case-uppgift kring vår miljöstyrning, som vi fick ta del av i januari 2019. Från detta kom flera värdefulla insikter som vi tar med oss i vårt arbete framåt.

GRI-index

Denna hållbarhetsredovisning sammanfattar Spendrups hållbarhetsarbete under 2018 och är den tionde som redovisas enligt Global Reporting Initiative (GRI). Redovisningen sker årligen och den senaste rapporten utkom i maj 2018.

Den här rapporten har förberetts i enlighet med GRI Standards 2016, nivå Core, och är reviderad av en oberoende auktoriserad revisor. Sidhänvisningarna nedan gäller den nedladdningsbara pdf-versionen av redovisningen.

GRI Standards	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
Organisationsprofil				
GRI 102: Allmänna standardupplysningar	102–1	Organisationens namn	2	
	102-2	Viktigaste varumärken, produkter och tjänster	7	
	102-3	Lokalisering av huvudkontor	7	
	102-4	Länder där verksamheten bedrivs	7	
	102-5	Ägarstruktur och bolagsform	7	
	102-6	Marknadsnärvaro	7, 23	
	102-7	Organisationens storlek	7-8	
	102-8	Information om anställda	7, 75	
	102-9	Leverantörskedja	83-84	
	102-10	Betydande förändringar i organisationen och dess leverantörskedja	7, 83–84	

GRI Standards	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
	102–11	Tillämpning av försiktighets-principen	11–13	
	102-12	Externa riktlinjer som organisa-tionen stödjer och/ eller omfattas av	11, 92–93	
	102-13	Medlemskap i organisationer	92–93	
		Strategi		
	102-14	Vd-ord	5–6	
		Etik och Integritet		
	102-16	Organisationens värderingar och etiska riktlinjer	9, 70, 81–82	
		Styrning		
	102-18	Struktur för styrning	11–13	
		Intressenter		
	102-40	Intressentgrupper som organisa-tionen har en dialog med	25–26	
	102-41	Andel anställda som omfattas av kollektivavtal	75	
	102-42	Princip för identi-fiering och urval av intressenter	25–26	
	102-43	Organisationens metod för in-tressentdialog	25–26	

GRI Standards	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
	102–44	Frågor som lyfts fram av intressenterna	25–26	
		Redovisningsprofil		
	102-45	Affärsenheter som inkluderas i redovisningen	24	
	102-46	Process för att fastställa redovisningsinnehåll och avgränsningar	24	
	102-47	Frågor som identifierats som väsentliga	16–21	
	102-48	Förklaringar av korrigeringar från tidigare redovisningar	24–25	Justeringar av väsentliga frågor.
	102-49	Väsentliga förändringar i redovisningen	24–25	Justeringar av väsentliga frågor. Förändringar i beräkningar s. 50, 52, 63.
	102-50	Redovisningsperiod	24	
	102-51	Datum för senaste redovisning	24	
	102-52	Redovisningscykel	24	
	102-53	Kontaktuppgifter för frågor om redovisningen	2	
	102-54	Uttalande om att redovisningen följer GRI Standards	94	

Ekonomi	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
	102-55	GRI Index	94-104	
	102-56	Externt bestyr-kande	106	
Ekonomiskt Resultat				
GRI 103: Hållbarhetsstyrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	7	
	103-2	Hållbarhets-styrning	7	
	103-3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	7	
GRI 201: Ekonomiskt resultat	201–1	Skapat och leve-rerat direkt eko-nomiskt värde	8	Omfattar hela koncernen.
Anti-korruption				
GRI 103: Hållbarhetsstyrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	81–82	
	103–2	Hållbarhets-styrning	81–82	
	103–3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	82	
GRI 205: Antikorruption	205–1	Andel och antal affärsenheter som analyserats avseende anti-korruption	GRI-index	Omfattar Spendrups egen verksamhet.

Ekonomi	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
	205-3	Bekräftade korruptionsincidenter och vidtagna åtgärder	GRI-index	Inga incidenter.
Anti-konkurrenshämmande				
GRI 103: Hållbarhetstyrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	81–82	
	103-2	Hållbarhetsstyrning	81–82	
	103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen	81–82	
GRI 206: Konkurrenshämmande beteende	206–1	Antal rättstvister rörande konkurrenshämmande beteende	GRI-index	Inga incidenter.

Miljö	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
Materialanvändning				
GRI 103: Hållbarhetsstyrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	46–48	
	103-2	Hållbarhetsstyrning	11–13, 46–48	
	103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen	46–48	
GRI 301: Materialanvändning	301–1	Materialanvändning	49–51, 49–53	Omfattar råmaterial i dryckesproduktion samt förpackningsmaterial.

Miljö	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
Energi				
GRI 103: Hållbarhets-styrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	30–31	
	103–2	Hållbarhets-styrning	11–13, 30–31	
	103-3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	16, 30–31	
GRI 302: Energi	302–1	Energianvändning inom organisa-tionen	30, 49–53	
	302-3	Energiintensitet	30	
Vatten				
GRI 103: Hållbarhets-styrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	40–41	
	103-2	Hållbarhets-styrning	11–13, 40–41	
	103-3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	17, 40–41	Styrningen har ut-värderats med nya mål för 2019 som följd.
GRI 303: Vatten	303–1	Total vatten-användning	41, 49–53	Omfattar vattenan-vändning i produktion. Vattenanvändningen i primärproduktion ans-es väsentlig men re-dovisas inte i dagsläget på grund av brist på tillförlitliga siffror.
Klimatpåverkande utsläpp				
GRI 103: Hållbarhets-styrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	16, 28–29, 33	

Miljö	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
	103-2	Hållbarhets-styrning	11–13, 28–29, 33	
	103-3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	28–29, 33	
GRI 305: Utsläpp	305–1	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	53	
	305–2	Indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 2)	53	
	305–3	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3)	53	Omfattar inköpta transporter.
	305-4	Utsläpps-intensitet	53	
Utsläpp till vatten och avfall				
GRI 103: Hållbarhets-styrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	40–43	
	103-2	Hållbarhets-styrning	11–13, 40–43	
	103-3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	40–43	
GRI 306: Utsläpp och avfall	306–1	Totalt utsläpp till vatten	42, 49	Omfattar utsläpp från Spendrups egna verk-samhet.
	306–2	Totalt avfallsvikt	42, 49	Omfattar avfall från Spendrups egna verk-samhet.

Miljö	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
Lagefterlevnad (miljö)				
GRI 103: Hållbarhets-styrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	11–13	
	103-2	Hållbarhets-styrning	11–13	
	103-3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	11–13	
GRI 307: Regeluppfyllnad (miljö)	307–1	Betydande böter och sanktioner till följd av över-trädelser av miljö-lagstiftning	GRI-index	Inga böter.
Leverantörsbedömning utifrån miljökrav				
GRI 103: Hållbarhetssty-rning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	83–88	
	103-2	Hållbarhets-styrning	11–13, 83–88	
	103-3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	83–88	
GRI 308: Leverantörs-uppföljning	308–1	Andel nya leve-rantörer som bedömts utifrån miljökrav	87	
Hälsa och Säkerhet på Arbetsplatsen				
GRI 103: Hållbarhets-styrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	78–79	
	103-2	Hållbarhets-styrning	11–13, 78–79	

Sociala frågor	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
	103-3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	78–79	
GRI 403: Hälsa och Säkerhet	403–1	Andel av person-alstyrkan som är representerade i formella kommit-téer för hälsa och säkerhet	GRI-index	Omfattar alla anställ-da.
	403–2	Omfattning av skador och sjuk-frånvaro	78–80	Antal olycksfall och tillbud rapporteras på sid 79. Siffror enligt Arbetsmiljöverkets riktlinjer.
Träning och Utbildning på arbetsplatsen				
GRI 103: Hållbarhets-styrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	76–77	
	103-2	Hållbarhets-styrning	11–13, 76–77	
	103–3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	76–77	
GRI 404: Träning och utbildning	404–3	Andel anställda som får regel-bunden ut-värdering av sin prestation och karriärutveckling	75	
Mångfald och Lika Möjligheter				
GRI 103: Hållbarhets-styrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	70–71	

Sociala frågor	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
	103–2	Hållbarhets-styrning	11–13, 70–71	
	103–3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	70–71	
GRI 405: Mångfald och Lika jämställdhet	405–1	Mångfald inom styrelse, ledning och bland anställda	72–75	
Icke-Diskriminering				
GRI 103: Hållbarhets-styrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	70–71	
	103–2	Hållbarhets-styrning	11–13, 70–71	
	103–3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	70–71	
GRI 406: Icke-Diskriminering	406–1	Antal fall av diskriminering och hantering av dessa	GRI-index	Inga incidenter.
Leverantörsbedömning utifrån sociala krav				
GRI 103: Hållbarhetsstyrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	83–88	
	103-2	Hållbarhets-styrning	11–13, 83–88	
	103-3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	83–88	
GRI 414: Leverantörs-uppföljning	414–1	Andel nya lev-erantörer som bedömts utifrån sociala krav	87	Redovisas som andel av antal granskade leverantörer.

Sociala frågor	Indikator		Sida	Kommentar/ utelämnande
Kundernas hälsa och säkerhet				
GRI 103: Hållbarhets-styrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	55–56	
	103–2	Hållbarhets-styrning	11–13, 55–56	
	103–3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	55–56	
GRI 416: Kunders Hälsa och säkerhet	416–2	Incidenter av bristande efter-levnad av regler gällande hälsa och säkerhet för produkter och tjänster	56	
Marknadsföring och märkning				
GRI 103: Hållbarhets-styrning	103-1	Förklaring av väsentlighet och avgränsningar	65–67	
	103–2	Hållbarhets-styrning	11–13, 65, 67	
	103–3	Utvärdering av hållbarhets-styrningen	65–67	
GRI 417: Marknadsföring och märkning	417–2	Antal över-trädelser av lagar avseende produk-tinformation och märkning	66	
	417–3	Incidenter som rör över-trädelser inom marknadskom-munikation	66	

ÅRL-index

Index för hållbarhetsrapportering enligt Årsredovisningslagen 6:10-14

Index för hållbarhetsrapportering enligt Årsredovisningslagen 6:10-14	Läsanvisning område	Sidhänvisning
Affärsmodell	**Om Spendrups, Hållbarhetstrategi**	**7**
Miljö	**Omställning till fossilfritt, Cirkulär och smart resursanvändning**	
Risker		28, 33, 35, 40, 43, 45–46
Policy & Styrning		9–13, 16–18
Uppföljning och resultat		30, 32, 34, 37, 41–42, 49–53
Mänskliga rättigheter	**Ansvarsfullt företagande**	
Risker		55, 65–66, 83
Policy & Styrning		9–13, 20–21
Uppföljning och resultat		56, 67, 87
Personal	**Ansvarsfullt företagande**	
Risker		69, 71, 78
Policy & Styrning		9–13, 20–21
Uppföljning och resultat		72–77, 79–80
Anti-korruption	**Ansvarsfullt företagande**	
Risker		81–82
Policy & Styrning		9–13, 20–21
Uppföljning och resultat		87
Sociala frågor	**Hållbar dryckeskultur**	
Risker		55, 65–66, 89
Policy & Styrning		9–13, 19
Uppföljning och resultat		56, 63, 67

Bestyrkanderapport

Revisors rapport över översiktlig granskning av Spendrups Bryggeriaktiebolags hållbarhetsredovisning samt yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till Spendrups Bryggeriaktiebolag, org. nr 556079-6871

Inledning
Jag har fått i uppdrag av styrelsen på Spendrups Bryggeriaktiebolag att översiktligt granska Spendrups Bryggeriaktiebolags hållbarhetsredovisning för år 2018. Spendrups har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidan 94-104 i detta dokument. Hållbarhetsredovisningen som även innefattar den lagstadgade hållbarhetsrapporten för år 2018 definieras på sidan 24 i detta dokument.

Styrelsens och företagsledningens ansvar för hållbarhetsredovisningen och den lagstadgade hållbarhetsrapporten
Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen inklusive den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med tillämpliga kriterier respektive årsredovisningslagen. Kriterierna framgår på sidan 93 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av Spendrups Bryggeriaktiebolags egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar
Mitt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på min översiktliga granskning och lämna ett yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Jag har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. Jag har utfört min granskning avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. En översiktlig granskning och en granskning enligt RevR 12 har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och god revisionssed i övrigt har.

Grant Thornton Sweden AB tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Jag är oberoende i förhållande till Spendrups Bryggeriaktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 gör det inte möjligt för mig att skaffa mig en sådan säkerhet att jag blir medveten om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Min granskning av hållbarhetsredovisningen utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Jag anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen. Jag anser att de bevis som jag skaffat under min granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge mig grund för våra uttalanden nedan.

Uttalanden
Grundat på min översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger mig anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna. En lagstadgad hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 3 april 2019
Grant Thornton Sweden AB

Markus Håkansson
Auktoriserad revisor/ Specialistmedlem FAR

Anteckningar

Spendrups Hållbarhetsredovisning 2018

SPENDRUPS 1897